

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektów miejscowych planów zagospodarowania
przestrzennego dla obrębów:
Jaskulin i Kłaczyna
w gminie Dobromierz

mgr Marek Woźniak

Wrocław, kwiecień 2019 r.

Spis treści:

1. WSTĘP	2
1.1. Przedmiot opracowania	2
1.2. Cel, zakres opracowania i metoda sporządzenia Prognozy	2
2. DIAGNOZA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA Z UWZGLĘDNIENIEM ZMIENNOŚCI PRZESTRZENNEJ	3
2.1. Charakterystyka stanu środowiska	3
2.2. Charakterystyka zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych i stanu ich ochrony prawnej 10	
3. ZAGOSPODAROWANIE TERENU	13
3.1. Obecny stan zagospodarowania i użytkowania terenu	13
3.2. Stan zainwestowania w infrastrukturę techniczną	14
4. OCENA ROZWIĄZAŃ PRZESTRZENNYCH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	15
4.1. Jednostki zagospodarowania przestrzennego, zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	15
5. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MPZP Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA	20
6. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MPZP	25
7. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO USTALEŃ MPZP	26
7.1. Oddziaływanie na środowisko na etapie realizacji mpzp	26
7.2. Oddziaływanie na środowisko po zrealizowaniu mpzp	26
7.3. Skutki realizacji ustaleń mpzp dla środowiska	31
8. ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY PRZYRODNICZE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	36
Obszary chronione	36
Siedliska przyrodnicze, poza obszarem Natura 2000	37
Chronione gatunki flory	37
Chronione gatunki fauny	37
9. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE	38
10. OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MONITORING	38
10.1. Rozwiązania alternatywne, środki zapobiegania negatywnym skutkom realizacji projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	38
10.2. Proponowane metody monitorowania skutków dla środowiska realizacji ustaleń projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	39
11. PODSUMOWANIE	40
12. PRZEPISY PRAWNE	41
13. PIŚMIENNICTWO	42

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot opracowania

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [XII.3] nakłada na gminę obowiązek kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gminy. Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [XII.1] projekty planów, w tym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko umożliwia wczesną identyfikację zagrożeń dla środowiska związanych z kierunkami zagospodarowania przestrzennego terenu. Ocena skutków realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko umożliwia zidentyfikowanie środowiskowych skumulowanych skutków wprowadzenia proponowanych ustaleń w życie, uświadomienie społeczeństwu korzyści i zagrożeń związanych z realizacją planu, natomiast organom administracji publicznej ocenę zgodności miejscowego planu z dokumentami nadrzędnymi. W ten sposób strategiczne oceny oddziaływania na środowisko nabierają znaczenia dla realizacji polityki ekologicznej państwa oraz tworzenia podstaw rozwoju zrównoważonego w fazie sporządzania projektów dokumentów na szczeblach rządowych, regionalnych i lokalnych [XIII.8].

Przedmiotem pracy jest prognoza oddziaływania na środowisko, sporządzona dla dwóch projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w granicach gminy Dobromierz, w obrębach: Jaskulin i Kłaczyna zgodnie z rysunkami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, stanowiącymi załączniki do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzonych na podstawie:

- 1) Uchwały Rady Gminy Dobromierz Nr L/311/18 z dnia 18 października 2018r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Jaskulin;
- 2) Uchwały Rady Gminy Dobromierz Nr L/310/18 z dnia 18 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Kłaczyna.

1.2. Cel, zakres opracowania i metoda sporządzenia Prognozy

Celem Prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena skutków planowanego zagospodarowania przestrzennego na środowisko oraz na obszar Książańskiego Parku Krajobrazowego oraz Specjalny obszar ochrony Natura 2000 „Dobromierz”.

Opracowanie zostało podzielone na cztery części:

W pierwszej części przeprowadzono diagnozę stanu środowiska, w ramach której dokonano:

1. oceny uwarunkowań fizjograficznych;
2. identyfikacji zasobów przyrodniczych oraz obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody w granicach obszaru objętego miejscowym planem oraz w jego otoczeniu.

W drugiej części Prognozy dokonano charakterystyki projektowanego zagospodarowania przestrzennego oraz oceniono skuteczność ustaleń odnoszących się do rozwiązań minimalizujących negatywne skutki w środowisku w związku z realizacją miejscowego planu.

W trzeciej części dokonano oceny skutków realizacji miejscowego planu w zakresie:

1. zgodności ustaleń planu z zapisami dokumentów strategicznych w zakresie ochrony środowiska;
2. tendencji do zmian w środowisku przy braku realizacji ustaleń projektu planu;
3. oddziaływania na środowisko, w tym: oddziaływania na obszary objęte ochroną, oddziaływanie na zasoby przyrodnicze poza obszarami formami ochrony, oddziaływanie transgraniczne.

W czwartej, ostatniej części Prognozy, wskazano środki zapobiegania negatywnym skutkom realizacji projektu planu oraz zaproponowano wskaźniki do monitorowania skutków w środowisku, wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

I ETAP – DIAGNOZA

2. DIAGNOZA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA Z UWZGLĘDNIENIEM ZMIENNOŚCI PRZESTRZENNEJ

2.1. Charakterystyka stanu środowiska

W rozdziale tym został przedstawiony, na podstawie Opracowania ekofizjograficznego [XIII.5] oraz Prognozy do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobromierz [XIII.26] opis poszczególnych komponentów środowiska - ich cechy, elementy oraz układ w przestrzeni.

Położenie administracyjne

Gmina DOBROMIERZ leży w centralno-południowej części województwa dolnośląskiego, w granicach powiatu świdnickiego. Powierzchnia gminy wynosi 86 km² (GUS 2015). Zamieszkuje ją 5312 mieszkańców (dane za 2014r., BDL). Graniczy od północy z gminami Paszowice i Mściwojów, od zachodu z gminami Paszowice i Bolków, od wschodu z gminami Strzegom i Świebodzice oraz od południa z gminą Stare Bogaczowice.

W skład sieci osadniczej wchodzi następujące jednostki: Dobromierz (z przysiółkami Serwinów i Bronówek), Czernica, Borów, Gniewków, Dzierzków, Roztoka, Kłaczyna (z przysiółkiem Celów), Jugowa, Bronów, Szymanów (z przysiółkiem Siodłkowice), Jaskulin, Pietrzyków.

Gmina Dobromierz jest gminą wiejską. Użytki role stanowią w przybliżeniu 72% powierzchni gminy.

Położenie geograficzne

Gmina Dobromierz położona jest pomiędzy Pogórzem Kaczawskim, Górami Wałbrzyskimi a Równiną Wrocławską na wysokości 205-426 m npm.

Zgodnie z podziałem Polski na regiony fizyczno-geograficzne (Kondracki, 2000) gmina Dobromierz znajduje się w zasięgu dwóch zasadniczo różniących się od siebie makroregionów – Przedgórze Sudeckiego oraz Pogórza Zachodniosudeckiego. Obniżenie Podsudeckie charakteryzuje się płaskim i równinnym ukształtowaniem terenu, w przeciwieństwie do urozmaiconej rzeźby Pogórza Zachodniosudeckiego. Na tle równinnego ukształtowania północnej części gminy wyróżniają się także wniesienia Wzgórz Strzegomskich.

W tabeli 1 został przedstawiony podział fizycznogeograficzny gminy.

tabela 1. Podział fizyczno-geograficzny wg Kondrackiego

MAKROREGIONY	MEZOREGIONY	MIKROREGIONY
Przedgórze Sudeckie	Wzgórze Strzegomskie	
	Obniżenie Podsudeckie	Obniżenie Podsudeckie

Pogórze Zachodniosudeckie	Pogórze Wałbrzysko-Bolkowskie	1. Pogórze Bolkowskie 2. Pogórze Świebodzickie 3. Obniżenie Wolbromka
	Pogórze Kaczawskie	1. Pogórze Wojcieszowskie

Geomorfologia

Rzeźba terenu gminy Dobromierz jest urozmaicona. Wynika to z położenia w zasięgu zróżnicowanych jednostek geograficznych oraz dużej różnicy wysokości pomiędzy terenami położonymi najniżej i najwyżej.

Najniżej znajduje się koryto Nysy Szalonej w miejscu, gdzie opuszcza ona obszar gminy na granicy z gminą Paszowice (203 m n.p.m.). Najwyżej zaś położonym punktem jest wierzchołek bezimiennego wzgórza znajdującego się ok. 0,6 km na południe od Jaskulina (426 m n.p.m.).

Centralna i północno-zachodnia część gminy jest równinna, o charakterze stricte rolniczym, natomiast południowa, zachodnia i północno-wschodnia część gminy stanowi teren pagórkowaty, urozmaicony wzniesieniami.

Budowa geologiczna

Gminę Dobromierz charakteryzuje zróżnicowana geologia. Szczegółowy opis budowy geologicznej znajduje się w Opracowaniu Ekofizjograficznym [XIII.5]. W niniejszej Prognozie skupiono się wyłącznie na geologii podłoża trzecio i czwartorzędowego.

Obniżenie Podsudeckie wypełniają utwory trzeciorzędowe i polodowcowe. Do utworów trzeciorzędowych zaliczane są zwietrzliny skał podłoża zalegające bezpośrednio na nich. Wyżej występują tufy bazaltowe, ropy piaszczyste i mułki z wkładkami węgla brunatnego oraz żwiry i piaski odsłaniające się na powierzchni u podnóża krawędzi Sudetów pomiędzy Dobromierzem a Bronowem, i w dnie doliny Nysy Szalonej w Roztoce.

Na utworach trzeciorzędu zalegają osady polodowcowe związane ze zlodowaczeniem środkowopolskim. Tworzą je rozległe pokrywy glin zwałowych rozciągające się pomiędzy Roztoką na północy a Świebodzicami na południu. W ich obrębie występują eratyki, nieraz znacznej wielkości. Na glinach zwałowych zalegają miejscami płyty żwirów i piasków wodnolodowcowych. Tworzą one niewielkie, łagodne wzniesienia (np. między potokiem Łęzek a Dzierzkowem, na północ od Kłaczyny i pomiędzy Dobromierzem a Szymanowem).

W powierzchnię zbudowaną z osadów polodowcowych zagłębiły się na ogół płytkie doliny rzek i potoków. Na zboczach dolin występują resztki teras rzecznych zbudowanych ze żwirów i piasków. Widoczne są one przede wszystkim w dolinie Nysy Szalonej w okolicach Roztoki, a także w dawnej jej dolinie między Kłaczyną a Bolkowicami. Ta szeroka i opuszczona dolina wypełniona podobnie jak dna większości dolin współczesnymi osadami rzecznyymi świadczy o niedawnych zmianach hydrograficznych na tym terenie [XIII.14].

Surowce mineralne

Gmina Dobromierz charakteryzuje się bogactwem złóż zasobów naturalnych, zwłaszcza granitu drobnoziarnistego i kaolinu w granicach Wzgórz Strzegomskich.

Zasoby glebowe

W zależności od położenia, na terenie gminy występuje kilka głównych typów gleb – nizinne, wyżynne, górskie oraz dolinne [XIII.21]:

Gleby nizinne i wyżynne: Gleby bielcowe i brunatne wylugowane, wykształcone z:

1. glin napiaskowych i naźwirowych. Gleby słabych kompleksów żytnich, IV-V klasy bonitacyjnej;

2. glin i lessów, położonych na przepuszczalnym podłożu. Gleby kompleksu pszennego wadliwego, IIIb –IVb klasy bonitacyjnej.
3. glin pylastych i lessów ilastych. Gleby o wysokich wartościach dla rolnictwa, o dobrze wykształconej warstwie próchnicznej oraz prawidłowych stosunkach powietrzno-wodnych. Gleby kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego, II-IIIb klasy bonitacyjnej, miejscami IVa.

Gleby górskie: Zdecydowanie gleby słabsze, w przewadze są to gleby brunatne wyługowane, wykształcone z glin pylastych. Przydatność dla rolnictwa uzależniona jest od dodatkowych czynników - żyzności, wilgotności, głębokości i wysokości npm.

1. Gleby płytkie – występują na stokach i ostrych grzbietach. Gleby kompleksu owsianoziemniaczanego, naj słabsze – V i VI klasy bonitacyjnej. Podatne na erozję. Przeznaczenie najwłaściwsze – użytki zielone i dolesienie.
2. Gleby średniogłębokie – występują na łagodnych stokach, kompleksu zbożowego-górskiego. Gleby niskiej jakości, IV-V klasy bonitacyjnej.
3. Gleby najlepsze wśród gleb górskich – kompleksu pszennego górskiego, IVa-IVb klasy bonitacyjnej.

Gleby dolinne: mady głębokie o składzie mechanicznym glin i ilów pylastych. Gleby kompleksu pszennego dobrego i bardzo dobrego, klasy bonitacyjnej II-IVa. Są to gleby żyzne, okresowo nadmiernie uwilgotnione [XIII.14].

Jak wynika z opisu warunków glebowych, na terenie gminy Dobromierz występują zarówno dobre jak i słabe gleby. Naj słabsze użytki rolne występują w południowych obrębach (Jaskulin, Pietrzyków, Dobromierz, Bronów). Lepsze gleby występują w środkowej części gminy – obręby: Kłaczyna, Jugowa. Natomiast najlepsze występują na północy w obrębach Roztoka, Borów, Dzierzków, Gniewków, Czernica. Użytki zielone występują w klasach bonitacyjnych III – VI [XIII.21].

Zagrożenia:

W południowej i zachodniej części gminy występuje największe zagrożenie erozją. Zjawisko to dotyczy szczególnie gleby we wsiach: Jaskulin, Szymanów, Dobromierz, Pietrzyków, Bronów, Kłaczyna. Część gruntów, które są zagrożone erozją nie jest uprawiana, co potęguje niekorzystne procesy.

Zasoby wodne

Wody powierzchniowe

Przez gminę przepływają dwie większe rzeki: Strzegomka (zlewnia Bystrzycy) oraz Nysa Szalona (zlewnia Kaczawy). Sieć wodną wzbogacają rowy melioracyjne i ciek: Parowa, Pietrzyków, Szymanowski Potok.

Drenaż odbywa się w kierunku północnym, zgodnie z nachyleniem terenu.

Zagrożenia:

Wskutek roztopów wiosennych oraz długotrwałych lub ulewnych deszczy wzrasta zagrożenie powodziowe, zatapiając położone wzdłuż cieków łąki i pola uprawne oraz niżej położone zabudowania mieszkalne i gospodarcze. W granicach terenu gminy istnieje zagrożenie powodzią. Granice zalewu zostały zaznaczone na rysunku mpzp.

Wody podziemne

Charakter wód podziemnych uzależniony jest od budowy geologicznej podłoża, zatem jest zróżnicowany na terenie gminy, w zależności od jednostki fizycznogeograficznej, w której określona część gminy się znajduje. Izolacja użytkowych wód poziomu wodonośnego jest całkowita w północnej

części gminy, częściowa – w rejonie Roztoka - Dzierzków, natomiast izolacji brak w dolinie Nysy Szalonej.

Na zdecydowanej powierzchni gminy pierwsze zwierciadło wód podziemnych zalega na głębokości m ppt. Jedynie w dolinach zalega płycej – poniżej 5 m ppt. Warunki wodne są korzystne dla sytuowania zabudowy [XIII.21].

Wody stojące

W przełomowym odcinku Strzegomki utworzony został zbiornik „Dobromierz”. Pełni rolę zbiornika retencyjnego oraz ujęcie wody dla Dobromierza i Świebodzic. Przy zbiorniku wybudowano zakład uzdatniania wody. Wokół zbiornika utworzono strefę ochrony bezpośredniej o powierzchni 117,8 ha oraz strefę ochrony pośredniej.

Warunki klimatyczne

Gmina Dobromierz znajduje się w przedgórskim regionie klimatycznym (wg podziału A. Schucka), w obrębie dwóch pięter klimatycznych:

1. Piętro ciągłe, obejmujące Przedgórze Sudeckie. Warunki klimatyczne tu występujące sprzyjają osadnictwu. Piętro to sięga 300 m npm. Południowe skłony są dobrze nasłonecznione. Dna doliny narażone są na okresowe płytkie inwersje termiczne.
2. Piętro umiarkowane, obejmujące Pogórze – położone na wysokości 300-400 m npm. Z uwagi na duże deniwelacje, charakteryzuje się silnymi kontrastami w przebiegu elementów klimatycznych. W dolinach występują okresowo inwersje termiczne i zmrozowiska. Występują tu trudniejsze niż w piętrze ciągłym warunkami dla rolnictwa i osadnictwa.

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski (Gumiński, 1948), gmina Dobromierz należy do dzielnicy podsudeckiej (XVIII).

Cechy charakterystyczne klimatu:

1. Średnia suma opadów atmosferycznych: 600-700 mm
2. Czas trwania pokrywy śnieżnej – 60-70 dni
3. Roczna suma usłonecznienia faktycznego – 1400-1450 h (przy czym niższa suma usłonecznienia przypada na część południową część gminy).
4. Średnia temperatura powietrza – 7-7,5 st. C
5. Średnia prędkość wiatru – 5 m/s
6. Przeważający kierunek wiatru – zachodni (17-20%)

Krajobraz

Krajobraz gminy jest naturalnym odzwierciedleniem mozaiki ukształtowania terenu. Obszar wzgórz porośniętych lasami, poprzecinanych dolinami południowej i zachodniej części podnosi walory krajobrazowe gminy, która na przeważającej powierzchni w swej centralnej części jest płaska, równinna, o typowym charakterze monokultur rolniczych. Na walory krajobrazowe wpływają jednocześnie elementy systemu wodnego - istniejący zbiornik wodny „Dobromierz”, rzeki – Nysa Szalona i Strzegomka oraz mniejsze ciek naturalne (Pietrzyków, Parowa, Szymanowski Potok). Największe walory krajobrazowo – przyrodnicze gminy występują w jej południowej i zachodniej części. Jest to teren Książańskiego parku Krajobrazowego i obszaru Natura 2000 „Dobromierz”.

W północnej części gminy krajobraz został zaburzony kopalniami eksploatacji granitu.

Wśród użytków rolnych dominują grunty orne. Znacznie mniejszą powierzchnię zajmują łąki i pastwiska. Są to łąki świeże, położone wzdłuż cieków i lasów [XIII.21].

Zasoby przyrodnicze¹

Zasoby leśne

Lesistość w gminie nie należy do wysokich i wynosi 17% (GUS, 2009). Jest to wynik niższy niż średnia dla województwa (29,5%), ale wyższy niż dla powiatu świdnickiego (13,5%).

Główny typ siedlisk to las mieszany, świeży, wilgotny i olsz jesionowy. Największe skupiska leśne związane są z Książańskim Parkiem Krajobrazowym. Duże kompleksy leśne położone są również poza Książańskim PK w obrębach: Kłaczyna, Bronów, Dzierzków, Gniewków. Pozostałe lasy tworzą mniejsze skupiska i liczne zagajniki na wzgórzach o glebach piaszczystych i terenach mało przydatnych rolniczo, wzdłuż cieków [XIII.21].

Parki

Na terenie gminy Dobromierz występuje wiele parków oraz ogrodów pałacowych i dworskich, większość z nich wymaga jednak prac rewolaryzacyjnych, porządkujących i pielęgnacyjnych.

Gatunki chronione

Na terenie gminy odnotowano występowanie 39 gatunków roślin prawnie chronionych, w tym 19 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną ścisłą, 3 gatunki ściśle chronionych grzybów i 17 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną częściową.

Rośliny znajdujące się na czerwonej liście reprezentowane są przez 4 gatunki, natomiast grzyby przez 3 gatunki.

Na obszarze gminy nie stwierdzono gatunków wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej oraz gatunków dla których należałoby ustanowić strefę ochronną [XIII.14].

Objęte ochroną gatunkową ścisłą:

Rośliny naczyniowe	liczba stanowisk
Buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i>	13
Dziewięciśli bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i>	7
Goździk kosmaty <i>Dianthus armeria</i>	2
Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	1
Kukułka bzowa (storczyk bzowy) <i>Dactylorhiza sambucina</i>	7
Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	1
Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	15
Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	2
Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>	1
Paprotka zwyczajna <i>Polypodium vulgare</i>	7
Perłówka siedmiogrodzka <i>Melica transsylvanica</i>	1
Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>	10
Rojownik pospolity <i>Jovibarba sobolifera</i>	3
Storczyk męski <i>Orchis mascula</i>	5
Śnieżyca wiosenna <i>Leucojum vernum</i>	8
Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	6
Wawrzynek wilczczyko <i>Daphne mezereum</i>	4
Wiciokrzew pomorski <i>Lonicera perelymenum</i>	1
Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i>	2

¹ Na podstawie: „Inwentaryzacja przyrodnicza województwa Dolnośląskiego - gmina Dobromierz”, Koordynator: mgr Irena Krukowska-Szopa, Rafał Plezia, Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja” Legnica, 2005 [XIII.14]

Grzyby		
Sromotnik bezwstydy <i>Phallus impudicus</i>	(nie chron. od 2004)	2
Lakownica lśniaca <i>Ganoderma lucidum</i>		1
Purchawica olbrzymia <i>Langermania gigantea</i>		1
Objęte ochroną gatunkową częściową:		
Barwinek pospolity <i>Vinca minor</i>		3
Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	(wg RM z 2004)	17
Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i>		2
Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>		1
Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i>		3
Goździk kropkowany <i>Dianthus deltoides</i>	(nie chron. od 2004)	nie mapowany
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>		10
Konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i>		nie mapowany
Kopytnik zwyczajny <i>Asarum europaeum</i>		nie mapowany
Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>		nie mapowany
Miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i>		4
Naparstnica zwyczajna <i>Digitalis grandiflora</i>	(wg RM z 2004)	13
Pierwiosnek lekarski <i>Primula veris</i>		16
Pierwiosnek wyniosły <i>Primula elatior</i>		nie mapowany
Przylaszczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i>		6
Przytulia (marzanka) wonna <i>Galium odoratum</i>		nie mapowany
Wilżyna bezbronna <i>Ononis arvensis</i>		1

Zagrożenia i zalecenia ochronne dotyczące roślin i grzybów

Spośród chronionych gatunków roślin najbardziej zagrożone są gatunki znane z pojedynczych stanowisk oraz gatunki notowane na kilku stanowiskach, ale w bardzo niewielkich populacjach. Są to np. niektóre gatunki storczykowatych jak storczyk męski *Orchis mascula* notowany w niewielkiej liczbie okazów, które mogą ulec przypadkowemu zniszczeniu [XIII.14].

Do najcenniejszych populacji roślin chronionych należą stanowiska następujących gatunków: perłówki siedmiogrodzkiej, kukułki bzonej, buławnika mieczolistnego, śnieżycy wiosennej, wiciorkzewu pomorskiego. Dla ich ochrony proponuje się utworzenie obszarów chronionych, rezerwatów przyrody lub użytków ekologicznych [XIII.14].

W przypadku grzybów nie udało się stwierdzić na tyle cennych taksonów, które wymagałyby szczególnych sposobów ochrony. Jedyny gatunek objęty obecnie ochroną całkowitą – purchawica olbrzymia *Langermania gigantea* uważana jest ostatnio za gatunek ekspansywny, zwiększający liczbę stanowisk [XIII.14].

Ssaki

Typowo rolniczy charakter gminy sprawia, że większość tutejszych przedstawicieli ssaków to gatunki pospolite na terenie całego kraju.

Spośród wykazanych na terenie gminy gatunków na szczególną uwagę zasługuje obecność dwóch gatunków z rodziny popielicowatych *Gliridae* – **popielicy** *Myoxus glis* i **orzesznicy** *Muscardinus avellanarius*. Oba gatunki objęte są na terenie naszego kraju ochroną. Ponadto popielica umieszczona została w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt jako gatunek zagrożony (kategoria NT).

Głównym zagrożeniem dla obu gatunków jest utrata siedlisk, poprzez wycinanie starodrzewi liściastych, wprowadzanie monokultur iglastych [XIII.14].

Podsumowanie

Krajobraz gminy Dobromierz zdominowany jest przez pola uprawne, podczas gdy lasy zajmują zaledwie niewielką jego część. Ma to zasadniczy wpływ na teriofaunę tego terenu. Zdecydowana większość gatunków zgromadzona jest na obszarach leśnych. W oparciu o dane aktualne i literaturowe na terenie gminy Dobromierz wykazano w sumie 36 gatunków ssaków należących do 5 rzędów, z których jednak obecność czterech nie została obecnie potwierdzona podczas bieżących badań [XIII.14].

Nietoperze

Na terenie gminy Dobromierz stwierdzono co najmniej 14 spośród 22 gatunków nietoperzy występujących w Polsce. Wszystkie gatunki podlegają ochronie ścisłej.

Liczba gatunków nietoperzy obserwowanych na terenie gminy jest stosunkowo wysoka, biorąc pod uwagę fakt małej lesistości i wybitnie rolniczego charakteru tego obszaru. Najwyższą aktywność nietoperzy i liczbę gatunków zanotowano w południowej części gminy, przy zbiorniku zaporowym w Dobromierzu i zalesionych wzgórzach Pogórza Wałbrzyskiego. Miejsca te są dobrymi żerowiskami i tu należy spodziewać się największej koncentracji kryjówek tych zwierząt [XIII.14].

Najważniejszymi zaleceniami ochronnymi dotyczącymi tych stanowisk są [XIII.14]:

1. Utrzymanie różnogatunkowych lasów liściastych, utrzymanie lasów nadrzecznych oraz starodrzewia, nasadzanie gatunków liściastych i ograniczenie nasadzeń iglastych.
2. Zachowanie lub odtwarzanie w krajobrazie rolniczym i silnie zurbanizowanym pasów drzew i krzewów, również wzdłuż cieków wodnych, stanowiących trasy przelotu na żerowiska i do miejsc rojenia oraz dodatkowe miejsca żerowania. Utrzymanie i rozwijanie zróżnicowanej mozaikowej struktury krajobrazu (żywoploty, pojedyncze drzewa, sady, śródpolne lub śródleśne zbiorniki wodne otoczone drzewami, itp.).
3. Ograniczenie stosowania pestycydów w rolnictwie i w leśnictwie, mających negatywny wpływ na entomofaunę, stanowiącą pokarm nietoperzy.
4. Prowadzenie remontów strychów w okresie od września do początku kwietnia, tj. poza okresem rozrodu i wychowania młodych. Stosowanie nietoksycznych dla ssaków środków konserwacji drewna, np. spośród substancji nieorganicznych np. Basilit, Antox B, Intox U, Fobos M-2 i Dulux. Zachowanie istniejących wlotów nietoperzy na strych. Stosowane coraz częściej zewnętrzne oświetlenie obiektów zabytkowych może być instalowane wyłącznie w taki sposób, aby nie obejmować swym zasięgiem wylotów z kolonii nietoperzy.
5. Miejsca przebywania kolonii rozrodczych powinny zostać objęte ochroną prawną i zabezpieczone w odpowiedni sposób, przy konsultacji przyrodników i za zgodą właścicieli terenu. Organizowanie akcji informacyjnych, adresowanych do szerokiego grona odbiorców na poziomie gmin i publicznych lub prywatnych właścicieli gruntów, na których występują nietoperze, mających na celu wyjaśnienie i uzyskanie akceptacji dla metod ochrony nietoperzy.

Ptaki

Na terenie gminy występuje dość bogata ornitofauna, a szczególnie ta związana z krajobrazem rolniczym. Obszary o największej bioróżnorodności tej grupy zwierząt to rejon Celowa, obfitujący w zróżnicowane gatunkowo i wiekowo lasy. Na uwagę zasługuje też rzeka Strzegomka powyżej zbiornika w Dobromierzu.

W trakcie badań na terenie gminy Dobromierz stwierdzono występowanie 74 gatunków ptaków lęgowych. Spośród ptaków lęgowych 68 gatunków podlega ochronie gatunkowej, częściowej 3 gatunki i ochronie łowieckiej 3 gatunki ptaków. Natomiast gatunki wymagające ochrony w formie

wyznaczenia obszarów Natura 2000 występują w liczbie 59 oraz 2 gatunki zagrożone i 2 gatunki potencjalnie zagrożone na Śląsku.

Płazy i gady

Gmina Dobromierz na swoim terenie posiada trzy rzadkie i zagrożone gatunki, które wymagają ochrony (rzekotka drzewna *Hyla arborea* i ropucha zielona *Bufo viridis* oraz przedstawiciel węży *gniewosz plamisty Coronella austriaca*).

Gmina Dobromierz, pomijając ww. gatunki oraz pospolicie występujące zaskrońce i ropuchy szare, nie należy do gmin licznych w płazy i gady, ani pod względem gatunkowym ani ilościowym.

2.2. Charakterystyka zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych i stanu ich ochrony prawnej

2.2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i stanu ich ochrony prawnej

Zasoby wód podziemnych i powierzchniowych

Gmina Dobromierz znajduje się poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Przez gminę przepływają naturalne ciek, wzbogacone siecią melioracyjną. Uzupełnieniem zasobów wód powierzchniowych jest zbiornik retencyjny „Dobromierz”, który jest zarazem źródłem ujęcia wody.

Zasoby glebowe

Na zdecydowanej powierzchni centralnej części gminy (nie zajętej przez zabudowę) występują gleby wysokich klas bonitacyjnych, o wysokiej wartości dla rolniczego wykorzystania. Obecnie, tereny te są użytkowane zgodnie z uwarunkowaniami (grunty orne). Konieczna jest ochrona warstwy glebowej przed zniszczeniem i zmianą sposobu użytkowania. Dobre gleby stanowią istotny zasób gminy, wpływający na charakter i kierunek rozwoju gminy.

Zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów regulują przepisy Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zgodnie z ustawą, na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej.

Lasy

Lesistość gminy, pomimo sprzyjających warunków geomorfologicznych, jest niewielka, niższa od średniej województwa dolnośląskiego. Większość lasów skoncentrowana jest w południowej części gminy, w obrębie Pogórza Zachodniosudeckiego. Drzewostan stanowią gatunki liściaste i iglaste. W lasach nie notuje się uszkodzeń spowodowanych działalnością przemysłu. Lasy występujące w gminie to lasy ochronne, pełniące funkcje wodochronną i rekreacyjną.

Zasady zachowania, ochrony i powiększania zasobów leśnych oraz zasady gospodarki leśnej w powiązaniu z innymi elementami środowiska określają przepisy Ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Jak zostało wyżej wspomniane, ogólna powierzchnia lasów na terenie gminy Dobromierz wynosi 17%. Jest to wynik słaby w porównaniu ze średnią lesistością Dolnego Śląska i kraju (28,4 %). Szacuje się jednak, że biorąc pod uwagę grunty zagrożone procesami denudacyjnymi, grunty na stokach, odłogowane, wskaźnik lesistości gminy można zwiększyć, z korzyścią dla ochrony lokalnej różnorodności biologicznej. W opracowaniu [XIII.17] została naniesiona granica rolno-leśna, przedstawiająca możliwości dolesienia terenów w gminie. W mpzp nie zostały zaproponowane tereny pod zalesienie.

Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych

1. Specjalny obszar ochrony siedlisk NATURA 2000 PLH 020034 „Dobromierz”

Obszar obejmuje północno-zachodnią część Pogórza Bolkowsko-Wałbrzyskiego. W dolnym biegu wąwozu Strzegomki znajduje się zbiornik zaporowy, stanowiący źródło pitnej wody dla Dobromierza.

Klasy siedlisk:

- lasy liściaste 14% pokrycia
- lasy mieszane 57% pokrycia
- siedliska rolnicze (ogólnie) 20% pokrycia
- wody śródlądowe (stojące i płynące) 9% pokrycia

Obszar objęty ochroną z uwagi na występowanie siedlisk, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Dominuje grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) – 40% pokrycia. Niecałe 10% powierzchni obszaru Natura 2000 zajmują niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris). Obszar posiada wyjątkowy charakter ze względu na duże zróżnicowanie siedliskowe. Na Pogórzu Bolkowsko-Wałbrzyskim znajduje się prawdopodobnie największa w Polsce powierzchnia zboczowych lasów klonowo-lipowych (priorytetowy typ siedliska przyrodniczego o kodzie 9180) z pojedynczymi okazami cisa *Taxus baccata* oraz zubożone formy ciepłolubnych dąbrów (priorytetowe siedlisko przyrodnicze o kodzie 91I0).

Najważniejszymi typami siedlisk przyrodniczych w tym obszarze są: zboczowe lasy klonowo-lipowe (około 54 ha), podgórskie łąki dębowo-jesionowo-wiązowe (5 ha) oraz niewielkie płyty naskalnych muraw należących do związku Alysso-Sedion. Pogórze Bolkowsko-Wałbrzyskie ma także wyjątkowo duże znaczenie jako część korytarza ekologicznego Przedgórze Sudeckiego w silnie zurbanizowanych i uprzemysłowionych okolicach Wałbrzycha. Obszar może być zagrożony w przypadku intensyfikacji obecnego użytkowania lasów i zwiększenia presji rekreacyjnej.

Na załączniku graficznym do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Jaskulin zaznaczono granicę zasięgu obszaru Natura 2000 Dobromierz.

Dla obszaru został opracowany „Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034” [XII.16]. Plan zawiera:

- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony, cele działań ochronnych;
- działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania;
- wskazania do zmian w istniejącym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Dobromierz z wyłączeniem wsi Szymanów dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

tabela 2. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Ocena ogólna
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>	0,70	C
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	0,36	C
6110	Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską	0,01	A
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,00	B
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płyty bogate florystycznie)	0,63	C
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostyilion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne	1,47	C

	(Convolvuletalia sepium)		
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	8,95	C
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,21	C
8150	Środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe	0,00	A
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacion vandellii	0,05	A
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	40,08	B
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani)	3,81	A
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum)	2,09	C
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion)	0,77	B
91I0	Ciepłolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti-petraeae)	1,08	C

GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

1308 *Barbastella barbastellus* - D

1318 *Myotis dasycneme* - C

1321 *Myotis emarginatus* - D

1324 *Myotis myotis* - D

1337 *Castor fiber* - C

1355 *Lutra lutra* - C

BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

1059 *Maculinea teleius* - C

1061 *Maculinea nausithous* – C

Granice SOO „Dobromierz” zostały naniesione na rysunki miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Jaskulin.

2. Książański Park Krajobrazowy

W granicach gminy znajduje się fragment Książańskiego Parku Krajobrazowego. Został powołany Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego Nr 5 z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie Książańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 63 poz. 808).

Ustalono następujące szczególne cele ochrony Parku:

1. Ochrona wartości przyrodniczych wraz z całą różnorodnością flory i fauny występującej na tym obszarze.
2. Zachowanie interesującej i unikalnej budowy geologicznej wraz ze skamieniałościami fauny kopalnej.
3. Zachowanie ciągłości historycznej: lokalnego charakteru i skali zabudowy w historycznie ukształtowanych jednostkach osadniczych ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego wieloprzestrzennego zespołu zamkowo-parkowego Książ wraz z obiektami związanymi z historią zamku.
4. Zachowanie krajobrazu rolniczego i kulturowego, w tym otwartych, niezabudowanych przestrzeni w krajobrazie leśno-polno-łąkowym.

Chroni on fragmenty dąbrów oraz muraw kserotermicznych nad zbiornikiem z szeregiem chronionych i rzadkich gatunków roślin (perłówka siedmiogrodzka *Melica transsylvanica*, rojownik pospolity *Jovibarba sobolifera*, storczyk męski *Orchis mascula*, kukułka bzoza *Dactylorhiza sambucina*,

bodziszek czerwony *Geranium purpureum*, zanokcica północna *Asplenium septentrionale* i wiele innych).

W skład północnej części parku wchodzi m.in. następujące siedliska:

- pionierskie murawy naskalne *Sedo – Sclaranthetea*
- ściany skalne i urwiska porośnięte roślinnością *Androsacion vandellii*
- grąd środkowoeuropejski *Galio sylvatici – Carpinetum*
- las klonowo – lipowy (*Aceri – Tiliatum*)
- kwaśna dąbrowa (*Luzulo-Quercetum*)

W celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych na terenie Parku **zakazuje się:**

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów szczególnych
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub napraw urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 9) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.

Granice Książańskiego PK zostały naniesione na rysunek miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Jaskulin.

3. Pomniki przyrody ożywionej [XIII.14]

- **Cis pospolity** – 110 cm obwodu, w Parku miejskim przy przystanku PKS w Dobromierzu.
- **Dąb szypułkowy** – 324 cm obwodu, przy nieczynnej stacji PKP w miejscowości Borów.

3. ZAGOSPODAROWANIE TERENU

3.1. Obecny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Lokalna gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie. Południową część gminy, o najbardziej urozmaiconym ukształtowaniu terenu, porastają częściowo lasy. Środkowa i północna część gminy ma typowo rolniczy charakter. Teren nie jest uprzemysłowiony i antropogenicznie zdegradowany, za wyjątkiem terenów eksploatacji surowców skalnych w północnej części gminy.

Największą miejscowością gminy jest Dobromierz. Pozostałe miejscowości są niewielkie, o typowym zagrodowym charakterze. Punktem charakterystycznym gminy jest sztuczny zbiornik „Dobromierz”.

Przez Dobromierz przebiega droga krajowa nr 5, przecinająca równoleżnikowo gminę.

Obręb Jaskulin – wieś o charakterze rolniczym, położona w południowo-zachodniej części gminy Dobromierz. Większa część wsi znajduje się w granicach Książańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny oraz w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Dobromierz”, zgodnie z granicami przedstawionymi na rysunku projektu mpzp.

3.2. Stan zainwestowania w infrastrukturę techniczną

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie mieszkańców gminy w wodę opiera się o sieć wodociągową, jednak nie cała gmina została dotychczas zwodociągowana. Istniejący system zaopatrzenia w wodę oparty jest na ujęciach wód podziemnych w Serwinowie i w Dobromierzu.

Dla ujęć wody pitnej wyznaczono **strefę ochrony pośredniej ujęcia wody podziemnej w Żelazowie** (Rozporządzenie nr 5/2016 Dyrektywa Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 2 marca 2016r.). Przez obszar Jugowa przebiega granica strefy ochrony pośredniej dla ujęć wód podziemnych w Żelazowie, gm. Strzegom.

Gospodarka ściekami

Gospodarka ściekami bytowymi² gminy rozwiązana jest w oparciu o zbiorniki do gromadzenia ścieków, z których ścieki są wywożone do mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków. Zdecydowana większość obecnie funkcjonujących zbiorników nie spełnia warunku szczelności, a ich pojemność, przy zwiększonym zużyciu wody, stała się zbyt mała. Część wiejskich gospodarstw domowych nie posiada żadnych urządzeń, a ścieki odprowadzane są bezpośrednio do przydrożnych rowów.

Kierunki rozwoju odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków na terenie gminy przyjęto w oparciu o wyznaczone Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego dwie aglomeracje tj. Aglomerację Dobromierz i Aglomerację Gniewków oraz o opracowaną w 2007 roku „Koncepcję gospodarki ściekowej na terenie gminy Dobromierz”.

W ramach aglomeracji Dobromierz funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w obrębie wsi Serwinów, na którą odprowadzane są ścieki z terenu wsi Dobromierz, Bronówek oraz Serwinów. Gmina posiada opracowane projekty budowlane sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami dla miejscowości: Jaskulin, Pietrzyków, Szymanów oraz Siodłkowice.

W ramach aglomeracji Gniewków planowana jest budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w obrębie wsi Czernica, obejmująca miejscowości: Czernica, Gniewków, Dzierzków, Borów, Róztoka, Jugowa oraz Kłaczyna.

Gospodarka odpadami

Odpady gminne składowane są na składowisku odpadów w Zawiszowie (poza gminą Dobromierz). Składowisko spełnia normy zabezpieczające przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Od 2003 r. na terenie gminy obowiązuje selektywna zbiórka odpadów z tworzyw sztucznych.

Gospodarka ciepła

Energia ciepła uzyskiwana jest z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych. Podstawowym materiałem wykorzystywanym do ogrzewania jest węgiel.

² Ścieki bytowe - ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków (wg przepisów Ustawy Prawo wodne)

II ETAP - OCENA

4. OCENA ROZWIĄZAŃ PRZESTRZENNYCH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

4.1. Jednostki zagospodarowania przestrzennego, zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

tabela 3. Jednostki zagospodarowania przestrzennego - OBRĘB JASKULIN

Symbol	Przeznaczenie	Ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu
MN1 do MN13	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 20% powierzchni działki, co najmniej 460% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
MN/U1 do MN/U19	przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa; przeznaczenie uzupełniające: zabudowa zagrodowa.	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 30% powierzchni działki, co najmniej 40% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
RM1 - RM4	zabudowa zagrodowa	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 60% powierzchni działki, co najmniej 30% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
MW	Zabudowa wielorodzinna, zabudowa usługowa	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 90% powierzchni działki, co najmniej 10% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
U1 – U3	zabudowa usługowa	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 50% powierzchni działki, co najmniej 30% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
ZP1	zieleń urządzona	Na terenie obowiązuje zakaz nowej zabudowy kubaturowej, z wyjątkiem odbudowy obiektów historycznie udokumentowanych
US1	przeznaczenie podstawowe - tereny sportu i rekreacji; przeznaczenie uzupełniające - zabudowa usługowa	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 30% powierzchni terenu, co najmniej 50% powierzchni terenu należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
R1 do R15	przeznaczenie podstawowe - tereny rolnicze; przeznaczenie uzupełniające: drogi transportu rolnego, zalesienia i zadrzewienia	
E1	Teren elektroenergetyki	
W1	Teren infrastruktury technicznej, wodno-kanalizacyjnej	
ZL1 do ZL17	lasy	
WS1 do WS21	wody powierzchniowe	
KDG1	drogi publiczne kl. G	

KDL1, KDL2	droga publiczna kl. L	
KDD1 do KDD10	drogi publiczne kl. D	
KDW1 do KDW13	drogi wewnętrzne	
KDg1	Droga transportu rolnego	

tabela 4. Jednostki zagospodarowania przestrzennego - OBRĘB KŁACZYNA

Symbol	Przeznaczenie	Ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu
MN1 do MN 7	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 20% powierzchni działki, co najmniej 40% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
MN/U1 do MN/U43	przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa; przeznaczenie uzupełniające: zabudowa zagrodowa.	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 30% powierzchni działki, co najmniej 40% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
RM1 do RM16	zabudowa zagrodowa	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 60% powierzchni działki, co najmniej 30% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
RU1	tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 60% powierzchni działki, co najmniej 30% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
U1 –U3	zabudowa usługowa z zakresu kultu religijnego	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 50% powierzchni działki, co najmniej 30% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
U/ZC1	przeznaczenie podstawowe: usługi z zakresu kultu religijnego, cmentarz;	
P/U1 do P/U7	obiekty produkcyjne, składy i magazyny, zabudowa usługowa	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 70% powierzchni działki, co najmniej 10% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
US1, US2	przeznaczenie podstawowe - tereny sportu i rekreacji; przeznaczenie uzupełniające - zabudowa usługowa	powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 10% powierzchni działki, co najmniej 60% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego
ZP1	zieleń urządzoną	Na terenie obowiązuje zakaz nowej zabudowy kubaturowej, z wyjątkiem odbudowy obiektów historycznie udokumentowanych
W1, W2	teren wodociągów	
R1 do R28	przeznaczenie podstawowe - tereny rolnicze; przeznaczenie uzupełniające: drogi transportu rolnego, zalesienia i zadrzewienia	

RO do RO2	Tereny ogrodów	
ZL1 do ZL29	lasy	
K1	Teren infrastruktury technicznej ,kanalizacji	
KK1- KK2	Tereny kolejowe	
WS1 do WS31	wody powierzchniowe	
KDS1	Teren drogi ekspresowej	
KDL1 do KDL4	drogi publiczne kl. L	
KDD1 do KDD8	drogi publiczne kl. D	
KDW1 do KDW21	drogi wewnętrzne	
KDg1 do KDg2	Drogi transportu rolnego	

Ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczące ochrony środowiska, przyrody i środowiska kulturowego

OBRĘB Jaskulin

W zakresie ogólnych zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustala się - ochrony i rewaloryzacji wymagają:

- 1) historyczny układ ruralistyczny wsi ujęty w wykazie zabytków;
- 2) obiekty i zespoły wpisane do rejestru zabytków;
- 3) obiekty ujęte w wykazie zabytków.

Szczegółowe nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów służące ochronie i kształtowaniu ładu przestrzennego określają przepisy zawarte w rozdziale 3.

W zakresie ogólnych zasad ochrony środowiska i przyrody ustala się:

- 1) działalność przedsięwzięć lokalizowanych na terenie nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny;
- 2) część obszaru objętego planem znajduje się w granicach, oznaczonego na rysunku planu, Książańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny;
- 3) część obszaru objętego planem znajduje się na, oznaczonym na rysunku planu, Obszarze Natura 2000 Dobromierz kod PLH020034;
- 4) dopuszczalny poziom hałasu w środowisku nie może przekraczać wartości określonych w przepisach odrębnych:
 - a) dla terenów oznaczonych symbolem MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) dla terenów oznaczonych symbolami MN/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
 - c) dla terenów oznaczonych symbolami RM jak dla terenów zabudowy zagrodowej,
 - d) dla terenów oznaczonych symbolami ZP i US jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także szczególnego zagrożenia powodzią oraz zagrożeń osuwania mas ziemnych ustala się:

- 1) na terenach objętych planem nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- 2) tereny górnicze nie występują na obszarze objętym planem;
- 3) tereny zagrożone osuwaniem mas ziemnych nie występują na obszarze objętym planem.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów i ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, ustala się:

- 1) na terenach oznaczonych symbolem R zakaz lokalizacji zabudowy, w tym zabudowy związanej z produkcją rolniczą, z wyjątkiem uzbrojenia terenu pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi;
- 2) na terenach oznaczonych symbolem ZL zakaz lokalizacji zabudowy, w tym zabudowy związanej z produkcją leśną, z wyjątkiem uzbrojenia terenu pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi;
- 3) odległości obiektów budowlanych od istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala się:

- 1) dopuszcza się realizację uzbrojenia terenu na wszystkich terenach pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi, z wyjątkiem:
 - a) przesyłowych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć,
 - b) przesyłowych gazociągów wysokiego ciśnienia;
- 2) dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej w obrębie linii rozgraniczających dróg;
- 3) na terenach przeznaczonych na zainwestowanie dopuszcza się realizację dróg wewnętrznych o szerokości min. 8m, na zakończeniu dróg nieprzelotowych place manewrowe nie mniejsze niż 12,5m x 12,5m.

W zakresie budowy, przebudowy lub rozbudowy sieci uzbrojenia ustala się:

- 1) w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - a) zaopatrzenie w wodę z komunalnej sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z indywidualnych ujęć wody;
- 2) w zakresie odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków komunalnych:
 - a) odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dopuszcza się urządzenia indywidualnego gromadzenia i oczyszczania ścieków;
- 3) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
 - a) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych siecią kanalizacji deszczowej, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dopuszcza się stosowanie rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych i terenów utwardzonych w obrębie posesji;
- 4) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną - zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia;
- 5) w zakresie zaopatrzenia w gaz:
 - a) zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dopuszcza się zaopatrzenie w gaz z indywidualnych zbiorników;
- 6) w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną - zaopatrzenie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła;
- 7) w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych.

OBRĘB Kłaczyna

W zakresie ogólnych zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustala się - ochrony i rewaloryzacji wymagają:

- 1) historyczny układ ruralistyczny wsi ujęty w wykazie zabytków;
- 2) obiekty i zespoły wpisane do rejestru zabytków;
- 3) obiekty i zespoły ujęte w wykazie zabytków.

Szczegółowe nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów służące ochronie i kształtowaniu ładu przestrzennego określają przepisy zawarte w rozdziale 3.

W zakresie ogólnych zasad ochrony środowiska i przyrody ustala się:

- 1) działalność przedsięwzięć lokalizowanych na terenie nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny;
- 2) dopuszczalny poziom hałasu w środowisku nie może przekraczać wartości określonych w przepisach odrębnych:
 - a) dla terenów oznaczonych symbolem MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) dla terenów oznaczonych symbolami MN/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
 - c) dla terenów oznaczonych symbolami RM jak dla terenów zabudowy zagrodowej,
 - d) dla terenów oznaczonych symbolami US i ZP jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także szczególnego zagrożenia powodzią oraz zagrożeń osuwania mas ziemnych ustala się:

- 1) na terenach objętych planem nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- 2) tereny górnicze nie występują na obszarze objętym planem;
- 3) tereny zagrożone osuwaniem mas ziemnych nie występują na obszarze objętym planem.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów i ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, ustala się:

- 1) na terenach oznaczonych symbolem R zakaz lokalizacji zabudowy, w tym zabudowy związanej z produkcją rolniczą, z wyjątkiem uzbrojenia terenu pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi;
- 2) na terenach oznaczonych symbolem ZL zakaz lokalizacji zabudowy, w tym zabudowy związanej z produkcją leśną, z wyjątkiem uzbrojenia terenu pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi;
- 3) odległości obiektów budowlanych od istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 4) odległość obiektów budowlanych od gazociągu przesyłowego DN100 PN 6,3 Mpa ustala się na 35m od osi gazociągu.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala się:

- 1) dopuszcza się realizację uzbrojenia terenu na wszystkich terenach pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi, z wyjątkiem:
 - a) przesyłowych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć,
 - b) przesyłowych gazociągów wysokiego ciśnienia;
- 2) dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej w obrębie linii rozgraniczających dróg;
- 3) na terenach przeznaczonych na zainwestowanie dopuszcza się realizację dróg wewnętrznych o szerokości min. 8m, na zakończeniu dróg nieprzelotowych place manewrowe nie mniejsze niż 12,5m x 12,5m.

W zakresie budowy, przebudowy lub rozbudowy sieci uzbrojenia ustala się:

- 1) w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - a) zaopatrzenie w wodę z komunalnej sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z indywidualnych ujęć wody;
- 2) w zakresie odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków komunalnych:
 - a) odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dopuszcza się urządzenia indywidualnego gromadzenia i oczyszczania ścieków;
- 3) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
 - a) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych siecią kanalizacji deszczowej, z zastrzeżeniem lit. b,

- b) dopuszcza się stosowanie rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód opadowych i roztopowych z połąci dachowych i terenów utwardzonych w obrębie posesji;
- 4) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną - zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia;
- 5) w zakresie zaopatrzenia w gaz:
 - a) zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dopuszcza się zaopatrzenie w gaz z indywidualnych zbiorników;
- 6) w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną - zaopatrzenie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła;
- 7) w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych.

5. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MPZP Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

W ustaleniach mpzp wprowadzono zapisy, odpowiadające na zalecenia dokumentów strategicznych w zakresie ochrony wód, powietrza i gleby oraz gospodarki odpadami i ochrony przed hałasem. Poniżej, w formie tabelarycznej zostały zestawione zapisy dokumentów strategicznych szczebla wojewódzkiego oraz lokalnego z ustaleniami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

tabela 5. Ocena zgodności ustaleń mpzp z dokumentami strategicznymi w zakresie ochrony środowiska

Elementy środowiska	Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015	Program ochrony środowiska gminy Dobromierz, 2004	Projekty mpzp dla obrębów Jaskulin, Kłaczyna
Wody powierzchniowe i podziemne	<p>Cel strategiczny: Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania</p> <p><u>Cel długoterminowy do roku 2015:</u></p> <p>1. Dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakościowym poprzez ich ochronę przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, przemysłowych i rolniczych.</p>	<p>Cele programu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych:</p> <p>Rozbudowa sieci kanalizacyjnej</p> <p>Budowa oczyszczalni ścieków</p> <p>Wykonanie naturalnych barier – stref ochronnych zabezpieczających przed wpływem zanieczyszczeń do wód.</p>	<p>zaopatrzenie w wodę z komunalnej sieci wodociągowej;</p> <p>dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z indywidualnych ujęć wody;</p> <p>odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej;</p> <p>dopuszcza się urządzenia indywidualnego gromadzenia i oczyszczania ścieków;</p> <p>odprowadzenie wód opadowych i roztopowych siecią kanalizacji deszczowej;</p> <p>stosowanie rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych i terenów utwardzonych w obrębie posesji;</p> <p>usunięcie z wód opadowych i roztopowych substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika, za pomocą urządzeń do podczyszczania, zlokalizowanych na terenie własnym inwestora;</p>
Powietrze atmosferyczne	<p>Cel strategiczny: Trwała poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p><u>Cel długoterminowy do roku 2015:</u></p> <p>1. Utrzymanie wartości stężeń poszczególnych zanieczyszczeń powietrza</p>	<p>Cele programu ochrony powietrza atmosferycznego:</p> <p>Ograniczenie niskiej emisji</p> <p>Ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych i komunikacyjnych</p>	<p>zaopatrzenie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła;</p>

Elementy środowiska	Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015	Program ochrony środowiska gminy Dobromierz, 2004	Projekty mpzp dla obrębów Jaskulin, Kłaczyna
	co najmniej na poziomie określonym prawem lub poniżej tego poziomu. <u>Cele krótkoterminowe do roku 2011:</u> 1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł komunalnych, szczególnie tzw. niskiej emisji, przemysłowych i komunikacyjnych.		
Klimat akustyczny	Cel strategiczny: Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców województwa Cel długoterminowy do roku 2015: 1. Poprawa klimatu akustycznego na obszarach, gdzie zostały przekroczone wartości normatywne. Cele krótkoterminowe do roku 2011: 1. Ograniczenie występowania przekroczeń normatywnych hałasu komunikacyjnego i przemysłowego.	Cele programu ochrony przed hałasem: Ograniczanie emisji hałasu przez zakłady przemysłowe Nasadzenia zieleni izolacyjnej w pobliżu ciągów komunikacyjnych Ograniczenie ruchu ciężkiego na drogach przechodzących przez tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej	dopuszczalny poziom hałasu w środowisku nie może przekraczać wartości określonych w przepisach odrębnych: dla terenów oznaczonych symbolem MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; dla terenów oznaczonych symbolami MN/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych; dla terenów oznaczonych symbolami RM jak dla terenów zabudowy zagrodowej, dla terenów oznaczonych symbolami ZP i US jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.
Środowisko przyrodnicze; krajobraz	Cel strategiczny: Zintegrowana, trwale zrównoważona ochrona zasobów przyrody prowadzona w ramach racjonalnej polityki przestrzennej Cel długoterminowy do 2015 roku: 1. Ukształtowanie spójnego przestrzennie	Cele związane z programem ochrony przyrody: Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej Ograniczenie procesu fragmentacji środowiska, zachowanie i odnowa	ochrony i rewitalizacji wymagają: historyczny układ urbanistyczny ujęty w wykazie zabytków, obiekty i zespoły ujęte w wykazie zabytków; W zakresie ogólnych zasad ochrony

Elementy środowiska	Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015	Program ochrony środowiska gminy Dobromierz, 2004	Projekty mpzp dla obrębów Jaskulin, Kłaczyna
	<p>systemu obszarów podlegających ochronie prawnej oraz pozostałych terenów zieleni.</p> <p>Cele krótkoterminowe do 2011 roku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona, rozwój oraz uporządkowanie systemu obszarów zielonych, w tym systemu obszarów prawnie chronionych. 2. Ochrona i zwiększanie powierzchni terenów zielonych, w tym obszarów leśnych przy zachowaniu dotychczas istniejących obszarów. 3. Prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej uwzględniającej wartości przyrodnicze. 	<p>korytarzy ekologicznych</p>	<p>środowiska i przyrody ustala się: działalność przedsięwzięć lokalizowanych na terenie nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny;</p> <p>określa się, oznaczone na rysunku planu, granice Książańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny;</p> <p>określa się, oznaczony na rysunku planu, projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 „Dobromierz” (kod PLH 020034);</p> <p>na terenach oznaczonych symbolem ZL zakaz lokalizacji zabudowy, w tym zabudowy związanej z produkcją leśną, z wyjątkiem uzbrojenia terenu pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi.</p>
<p>Gleby</p>	<p>Cel strategiczny: Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych zarówno pod względem ekologicznym jak i ekonomicznym</p> <p>Cel długoterminowy do 2015 roku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych. <p>Cele krótkoterminowe do 2011 roku:</p>	<p>Cele związane z programem ochrony gleb:</p> <p>Ograniczenie procesu degradacji gleb</p> <p>Promocja rolnictwa ekologicznego</p> <p>Optymalizacja zużycia środków ochrony roślin.</p>	<p>na terenach oznaczonych symbolem R zakaz lokalizacji zabudowy, w tym zabudowy związanej z produkcją rolniczą, z wyjątkiem uzbrojenia terenu pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi.</p>

Elementy środowiska	Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015	Program ochrony środowiska gminy Dobromierz, 2004	Projekty mpzp dla obrębów Jaskulin, Kłaczyna
	1. Rekultywacja terenów zdegradowanych. 2. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo. 3. Kontynuacja monitoringu środowiska glebowego w województwie.		
Zasoby kopalin	<p>Cel strategiczny: Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie, zahamowanie nielegalnego wydobycia kopalin oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych</p> <p>Cel długoterminowy do 2015 roku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin w zakresie ich rozpoznania, wydobycia i rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. <p>Cele krótkoterminowe do 2011 roku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Minimalizacja presji wywieranej na środowisko w procesie wykorzystania kopalin. 2. Maksymalne wykorzystanie zasobów kopalin w granicach udokumentowania. 3. Ochrona złóż nieeksploatowanych poprzez uwzględnienie ich w planach zagospodarowania przestrzennego. 4. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych. 	<p>Cele związane z programem ochrony kopalin:</p> <p>Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie</p> <p>Identyfikacja obszarów konfliktowych</p> <p>Rekultywacja terenów górniczych</p>	Odniesienie do przepisów odrębnych

6. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MPZP

Gleba i powierzchnia ziemi

1. Obszary pozostające w pasie oddziaływania dróg (ok. 50 m pas terenu wzdłuż drogi) narażone są na zwiększony opad pyłu oraz zanieczyszczenia ropopochodne, pochodzące z emisji spalin przez pojazdy poruszające się po drogach. W konsekwencji, na obszarach tych, w glebie mogą występować zwiększone stężenia metali ciężkich, olejów mineralnych, benzo(a)pirenu oraz substancji ropopochodnych. Dotyczy to szczególnie głównych szlaków komunikacyjnych o największym natężeniu ruchu: droga ekspresowa S3, droga krajowa nr 34 (łącząca drogę krajową nr 5 z drogą krajową nr 35) oraz drogi zbiorcze o lokalne.

2. Zagrożeniem dla ich jakości gleb są niewłaściwie przeprowadzane zabiegi agrarne, powodujące nadmierne zanieczyszczenie gleb związkami chemicznymi (jako skutek nadmiernej chemizacji rolnictwa) oraz zniszczenie struktury i tekstury gleby (w przypadku źle prowadzonych zabiegów rolniczych).

3. Na obszarach, na których w projektach mpzp obszary rolnicze zostały przeznaczone pod inne funkcje, wymagające wprowadzenia zabudowy, nastąpi zniszczenie warstwy próchnicznej, utwardzenie powierzchni ziemi, zmniejszenie powierzchni rolnej i biologicznie czynnej. W przypadku braku realizacji mpzp obszary te, z dużym prawdopodobieństwem, nadal będą wykorzystywane rolniczo.

Powietrze atmosferyczne

1. Na terenie gminy Dobromierz, poza kopalniami na północy gminy, przemysł jest słabo rozwinięty. Funkcjonują małe zakłady produkcyjne, które mogą stanowić określone uciążliwości wyłącznie w skali lokalnej – dla okolicznych mieszkańców.

2. Korzystanie z palenisk opalanych węglem jest źródłem niskiej emisji w sezonie grzewczym. Niska emisja to uciążliwe źródło emisji punktowej, które powoduje emisję największej ilości zanieczyszczeń do powietrza w gminie. Jeśli nie nastąpi zamiana palenisk w gospodarstwach domowych na bardziej ekologiczne, jakość powietrza oraz warunków biotopoklimatycznych będzie niekorzystna.

3. Natężenie ruchu lokalnego jest niewielkie. Najintensywniej eksploatowane są drogi krajowe S3 i nr 34, drogi w kierunku Jawora i drogi obsługujące transport ciężki z kopalni granitu.

4. Projektowane tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów i zabudowy usługowej mogą potencjalnie pogorszyć warunki akustyczne i aerosanitarne w otoczeniu tych terenów. Brak realizacji mpzp spowoduje utrzymanie rolniczego zagospodarowania terenów, i nie pojawienie się nowych źródeł zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu.

Wody powierzchniowe i podziemne

1. Źródeł niekorzystnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne na terenie gminy jest wiele. Wśród najistotniejszych należy wymienić:

- nieuregulowaną gospodarkę ściekami;
- chemizację rolnictwa;
- dzikie wysypiska;
- emisję do atmosfery zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (przenikanie zanieczyszczeń do gruntu wraz z opadem atmosferycznym).

2. Gmina stopniowo poszerza sieć kanalizacyjną na terenach zabudowanych. Ocenia się, że ograniczenie niekontrolowanego zrzutu ścieków nieoczyszczonych wpłynie korzystnie na jakość wód powierzchniowych i gruntowych.

3. Z uwagi na rolniczy charakter wsi, należy liczyć się ze szkodami w środowisku, wynikającymi ze zbyt intensywnej gospodarki rolnej. Stosowanie zbyt dużych dawek nawozów, niedostosowanych do potrzeb i warunków pogodowych, jest, i będzie nadal, jednym z ważniejszych źródeł zagrożenia

jakości wód powierzchniowych i płytkich wód podziemnych, zwłaszcza na terenie, który nie posiada naturalnej izolacji.

4. Brak realizacji mpzp wyeliminuje zagrożenie zanieczyszczenia wód ściekami i wodami opadowymi, w przypadku ich niewłaściwego zagospodarowania, na terenach planowanego zagospodarowania mieszkaniowego, usługowego oraz produkcyjnego.

Zasoby przyrodnicze

1. Niekorzystną zmianą, jaką dostrzega się w środowisku przyrodniczym jest stopniowe zanikanie ekstensywnej gospodarki pastwiskowej i łąkarskiej, które są niezbędne dla zachowania wielu cennych siedlisk. Proces ten może ulec nasileniu w przyszłości.

2. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku naturalnych i synantropijnych fitocenozy, uznawanych za najcenniejsze elementy przyrodnicze, które ulegają stopniowemu ubożeniu.

Walory krajobrazowe

1. Zróżnicowane ukształtowanie terenu, niski stopień urbanizacji i uprzemysłowienia, rolnicze wykorzystanie przeważającej powierzchni obszaru wraz z istniejącymi zasobami przyrodniczymi sprzyjają kształtowaniu wyjątkowych walorów krajobrazowych gminy. W przypadku braku realizacji mpzp, istniejące cechy krajobrazowe zostaną zachowane bez zmian.

7. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO USTALEŃ MPZP

Celem prognozy oddziaływania na środowisko jest identyfikacja źródeł niekorzystnego oddziaływania oraz ocena skutków dla jakości środowiska planowanych jednostek zagospodarowania przestrzennego.

Należy podkreślić, że zarówno zasięg jak i rodzaj oraz intensywność negatywnego oddziaływania w znacznej mierze zależą od miejsca lokalizacji danej funkcji oraz zastosowanych rozwiązań minimalizujących oddziaływanie.

Sposób i intensywność negatywnego oddziaływania na środowisko będzie odmienne w czasie realizacji inwestycji oraz podczas jej funkcjonowania.

7.1. Oddziaływanie na środowisko na etapie realizacji mpzp

Uciążliwości występować będą zwłaszcza w miejscach, gdzie realizacja miejscowych planów wymagać będzie przeprowadzenia inwestycji budowlanych. W trakcie trwania budowy nastąpi wzrost stężenia zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów (podczas przemieszczania mas ziemi) oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się hałas w związku z pracą maszyn i urządzeń. Jest to oddziaływanie krótkotrwałe, które zakończy się wraz z zakończeniem prac budowlanych. Zasięg takiego oddziaływania ma wymiar lokalny i słabą siłą oddziaływania, wynikającą głównie z faktu, że realizacja planowanych inwestycji będzie przebiegać stopniowo.

Negatywne oddziaływanie nie wystąpi na obszarach, na których nie jest planowana zmiana zagospodarowania. Uciążliwości ustąpią wraz z zakończeniem prac budowlanych. Nie ocenia się oddziaływania na tym etapie jako znacząco negatywnego.

7.2. Oddziaływanie na środowisko po zrealizowaniu mpzp

Do oceny wpływu planowanego zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyjęto trzy stopnie skali oceny:

- 1) oddziaływanie **niekorzystne**
- 2) oddziaływanie **korzystne**

- 3) oddziaływanie **zmienne** (w pewnych przypadkach korzystne, w innych niekorzystne, jednak nie obojętne dla środowiska i krajobrazu)
- 4) **brak oddziaływania** na komponent środowiska lub oddziaływanie bez znaczenia

Dla oddziaływania niekorzystnego oraz korzystnego wyodrębniono także siłę oddziaływań:

- 1) niekorzystne lub korzystne **znaczące (silne)**
- 2) niekorzystne lub korzystne **przeciętne**
- 3) niekorzystne lub korzystne **słabe**

Dokonanie tej oceny musiało podlegać zgeneralizowaniu z powodu braku szczegółowych informacji na temat rodzaju inwestycji usługowych czy produkcyjnych, jakie będą faktycznie realizowane. W niniejszej prognozie został zaakcentowany skutek, jaki może wywołać pojawienie się danej funkcji w przestrzeni, w odniesieniu do istniejących uwarunkowań przyrodniczych i fizjograficznych. Przeprowadzając ocenę wpływu terenów zabudowy mieszkaniowej na środowisko, założono, że nowe inwestycje będą realizowane z zapewnieniem ochrony przed dwoma największymi zagrożeniami środowiska – niską emisją oraz niekontrolowanym zrzutem ścieków komunalnych. Oznacza to, że warunkiem powstania nowej inwestycji musi być konieczność zapewnienia przydomowych urządzeń do gospodarowania ściekami lub uzbrojenia terenu w kanalizację i zapewnienie oczyszczalni ścieków, a także stosowanie do ogrzewania wysokosprawnych urządzeń i niskoemisyjnych paliw, w najlepszym wariantcie.

Przy poszczególnych ocenach wpływu funkcji przestrzennych na środowisko ważne są wprowadzone odniesienia, gdyż konkretne oddziaływanie wystąpi wyłącznie w określonych warunkach lub miejscu, dlatego poniżej tabeli zostały umieszczone uwagi, które mogą nieco zakłócić odczyt tabeli, jednak z drugiej strony pozwalają na zachowanie większej szczegółowości i odejście od pełnego zgeneralizowania oceny.

Tereny zabudowy mieszkaniowej – MN, MN/U, RM

Wraz ze zmianą zagospodarowania terenów użytkowanych rolniczo na cele związane z zabudową mieszkaniową pojawią się nowe źródła oddziaływania na środowisko. Nowa zabudowa mieszkaniowa to nowe „punkty” wytwarzania ścieków i odpadów oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery

W zależności od zastosowanego sposobu ogrzewania budynków zmieniać się będzie siła oddziaływania na jakość powietrza. W przypadku stosowania do ogrzewania lekkich nośników energii, jak gaz czy prąd, zjawisko emisji nie ma znaczenia. Natomiast w przypadku ogrzewania budynków węglem, emisja zanieczyszczeń do powietrza wzrasta znacząco. Zjawisko to szczególnie odczuwalne jest w sezonie grzewczym i przyczynia się do powstawania niekorzystnego lokalnie zjawiska niskiej emisji.

Emisja hałasu

Towarzyszy terenom zabudowy mieszkaniowej, i związany jest z ruchem pojazdów dojeżdżających do osiedli mieszkaniowych. Nie ma istotnego znaczenia dla środowiska i warunków życia mieszkańców.

Ścieki, odpady

Niezagospodarowane właściwie ścieki oraz wody roztopowe i opadowe są źródłem pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Dlatego, niezwykle istotną kwestią z punktu widzenia ochrony wód i gruntu przed zanieczyszczeniami jest zapewnienie właściwej gospodarki ściekami na terenach zagospodarowanych w kierunku mieszkaniowym. Najlepszym rozwiązaniem w tym zakresie jest podłączenie budynków do sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczenie ścieków w oczyszczalni.

W przypadku stosowania zbiorników bezodpływowych do gromadzenia ścieków (w miejscowym planie przyjęto taki sposób gospodarki ściekami jako rozwiązanie tymczasowe), istnieje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przy niewłaściwej eksploatacji oraz pogarszającego się z upływem czasu stanu technicznego zbiorników.

Wśród wytwarzanych odpadów dominować będą odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie, zaliczane zgodnie z katalogiem odpadów do grupy 20. Masa powstających odpadów komunalnych będzie podlegała zagospodarowaniu, zgodnie z przyjętą polityką gminną. Nie dostrzega się zagrożenia dla środowiska w związku z gospodarką odpadami. Zgodnie z przepisami, gmina jest zobowiązana odpady poddawać segregacji i unieszkodliwianiu.

Powierzchnia ziemi

Wprowadzenie zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej na terenach niezabudowanych powoduje utwardzenie i trwałe zniszczenie powierzchni ziemi, uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej i zasobów glebowych oraz przekształcenie i zniszczenie roślinności. W przypadku planowania terenów pod nowe obszary zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie układów osadniczych już istniejących, zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnej, czy uszczuplanie zasobów glebowych nie ma tak negatywnego znaczenia jak w przypadku planowania terenów mieszkaniowych poza jednostkami osadniczymi, na obszarach o wykształconych ekosystemach, na glebach wysokiej jakości, czy terenach użytkowanych rolniczo.

Zgodnie z ustaleniami miejscowego planu powierzchnia biologicznie czynna poszczególnych terenów zabudowy mieszkaniowej wynosi:

- MN - co najmniej 40 % powierzchni działki;
- MN/U - co najmniej 40 % powierzchni działki;
- RM - co najmniej 30 % powierzchni działki.

Przyjęte wskaźniki ocenia się jako przeciętne.

Oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej na środowisko ocenia się jako bezpośrednie, o długoterminowym czasie trwania – negatywne przeciętne lub słabe (w obrębie terenów zabudowanych, przekształconych). Na terenach planowanych pod funkcje mieszkaniowe, poza istniejącym układem osadniczym, oddziaływanie ocenia się jako negatywne przeciętne. Sposób, siła i skutki oddziaływania planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego na elementy środowiska przyrodniczego i krajobraz zależą od powierzchni objętej zmianą, intensywności zabudowy i jej funkcji. Z powodu niewielkiego zasięgu uciążliwości – nie przewiduje się konieczności proponowania rozwiązań alternatywnych.

Tereny zabudowy usługowej - U

W zapisach projektu mpzp brak jest definicji, określającej szczegółowo rodzaj dopuszczonych usług. Zakłada się, że są to usługi nieuciążliwe, stanowiące zaplecze usługowe dla pobliskiej zabudowy mieszkaniowej. Przynajmniej 30 % powierzchni terenów U musi pozostać w formie biologicznie czynnej. Sposób oddziaływania na środowisko jest zbliżone do oddziaływania opisanego dla zabudowy mieszkaniowej, z uwagi na podobny charakter zagospodarowania oraz źródła ujemnych oddziaływań.

Działalność na terenach usług wymagać będzie zagospodarowania *odpadów i ścieków*. Ścieki komunalne (ścieki bytowe łącznie ze ściekami przemysłowymi i wodami opadowymi) będą musiały podlegać oczyszczeniu. To podstawowy warunek ochrony wód i ziemi przed pogorszeniem jakości.

Odpady – przeważać będą odpady komunalne. Inne kategorie odpadów również będą powstawać, jednak będzie to uzależnione w dużej mierze od rodzaju działalności usługowej. Wszystkie odpady, w tym niebezpieczne muszą być zagospodarowane zgodnie z przepisami odrębnymi oraz przyjętym

w gminie Programem gospodarowania odpadami [XIII.25]. W przypadku niewłaściwego gospodarowania odpadami, istnieje zagrożenie zanieczyszczenia wód i powierzchni ziemi.

W zależności od rodzaju usług, wzmacniać się może również hałas. Działalność gospodarcza (usługi rzemieślnicze, warsztaty) usytuowane w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej stwarzają często większą uciążliwość hałasem dla mieszkańców niż duże zakłady przemysłowe, położone w oddaleniu do zabudowy mieszkaniowej.

Oddziaływanie terenów zabudowy usługowej na środowisko ocenia się jako negatywne przeciętne lub słabe (uzależnione od rodzaju usług) bezpośrednio, raczej o krótkim bądź przeciętnym czasie trwania. Uciążliwość będzie odczuwalna (jeśli wystąpi – co zależy od rodzaju usług) wyłącznie przez mieszkańców terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów usługowych. Z powodu niewielkiego zasięgu uciążliwości – nie przewiduje się konieczności proponowania rozwiązań alternatywnych.

Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów i zabudowy usługowej – P/U

W zależności od rodzaju działalności produkcyjnej, zróżnicowana będzie siła, zasięg i czas trwania ujemnego oddziaływania.

Wśród oddziaływań, które mogą się pojawić, w związku z zagospodarowaniem przemysłowym należy wymienić: emisję zanieczyszczeń do powietrza, w tym odorów, emisję hałasu, w tym hałasu pośredniego, wytwarzanie ścieków i odpadów oraz zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zasobów glebowych (szczególnie istotne, jeśli teren P/U ma być usytuowany na obszarze dotychczas niezabudowanym, na terenach występowania gleb o wysokiej klasie bonitacyjnej).

Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Rodzaj zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w dużej mierze zależy od rodzaju produkcji oraz stosowanych technologii i rozwiązań minimalizujących emisję. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, bez względu na rodzaj przemysłu czy produkcji, zanieczyszczenia emitowane do powietrza nie mogą przekraczać dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń, określonych w przepisach odrębnych.

Ścieki, odpady

Na terenach P/U powstawać będą ścieki przemysłowe i komunalne, które wymagają oczyszczenia przed wprowadzeniem do odbiornika. Znaczny ładunek zanieczyszczeń zawierać będą również wody opadowe i roztopowe z terenów przemysłowych.

Podobnie jak w przypadku ścieków, właściwego zagospodarowania wymagać będą także wytwarzane odpady pochodzenia komunalnego i przemysłowego. Rodzaj powstających odpadów nie jest możliwy na tym etapie do określenia. Konieczne jest jednak ich właściwe zagospodarowanie i unieszkodliwienie. Przewiduje się wytwarzanie odpadów zaliczanych do niebezpiecznych.

Z punktu widzenia minimalizowania oddziaływania, istotny jest aspekt lokalizacji terenów przemysłowych względem otoczenia. Usytuowanie terenów P/U zbyt blisko terenów wrażliwych na emitowane uciążliwości spotęguje niekorzystne oddziaływanie inwestycji.

Powierzchnia ziemi

Wprowadzenie zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej na terenach niezabudowanych spowoduje utwardzenie i trwałe zniszczenie powierzchni ziemi, uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej i zasobów glebowych oraz przekształcenie i zniszczenie roślinności.

Dla terenów P/U ustalono przyjęto wskaźniki intensywności zabudowy, powierzchni zabudowy oraz powierzchni biologicznie czynnej, wymienione w rozdziale 4.1 Prognozy.

W zależności od rodzaju produkcji uciążliwości mogą mieć różny charakter. Nie znając rodzaju przemysłu czy produkcji, nie jest możliwe dokładne określenie sposobu i siły niekorzystnego oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko. Można natomiast określić szeroki i ogólny rodzaj zabezpieczeń, które powinny być zastosowane w celu ochrony przed pogorszeniem jakości środowiska. Zakłady produkcyjne mają obowiązek zastosować najlepsze dostępne rozwiązania i techniki, które spowodują, że ewentualne uciążliwości nie będą odczuwalne poza granicami działki.

Oddziaływanie ocenia się jako negatywne istotne lub przeciętne (w zależności od rodzaju działalności produkcyjnej), bezpośrednie i pośrednie. Oddziaływanie negatywne najsilniej będzie odczuwalne w bezpośrednim sąsiedztwie terenów P/U. Nie przewiduje się konieczności proponowania rozwiązań alternatywnych.

Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych - RU

Najczęściej występujące i najbardziej odczuwalne uciążliwości, wynikające z zagospodarowania terenów w kierunku produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych to:

- pogorszenie jakości warunków aerosanitarnych na skutek emisji odorów;
- pogorszenie jakości wód i gruntu na skutek niewłaściwego zagospodarowania ścieków i niewłaściwego składowania odpadów;
- pogorszenie klimatu akustycznego na skutek emisji hałasu, generowanego przez pojazdy obsługujące tereny rolnicze. Jest to źródło pochodzenia pośredniego, o niewielkim znaczeniu do jakości środowiska akustycznego.

Wśród wyżej wymienionych, do najistotniejszych zagrożeń dla środowiska, wynikających z rolniczego zagospodarowania należy zaliczyć odpady i ścieki pochodzenia rolniczego.

Odpady stanowią w głównej mierze odpady organiczne oraz opakowania po nawozach i środkach ochrony roślin.

Ścieki natomiast niosą znaczny ładunek związków biogenych oraz związków nieorganicznych, metali ciężkich oraz pozostałości nawozów i środków ochrony roślin. Są to związki szkodliwe dla środowiska wodnego i gruntu. Dlatego ocenia się, że gospodarstwa rolnicze mogą stwarzać zagrożenie dla środowiska wodnego o znaczącej sile i długoterminowym czasie oddziaływania. Konieczne jest stosowanie działań ograniczających i eliminujących możliwość wystąpienia szkody w środowisku. W dalszej części Prognozy przedstawiono propozycje takich działań.

Oddziaływanie ocenia się jako negatywne przeciętne do istotnego, bezpośrednie i pośrednie.

Tereny rolnicze – R

Użytki rolne tworzą powierzchnię biologicznie czynną, o ograniczonym zróżnicowaniu gatunkowym, jednak o istotnym znaczeniu dla ptaków, ze względu na miejsce żerowania. Z tego punktu widzenia użytki rolne pełnią ważną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów przyrodniczych.

W wyniku intensyfikacji rolnictwa, wymuszającej stosowania substancji chemicznych - nawozów i środków ochrony roślin, środowisko wodne i glebowe jest zagrożone znacznym pogorszeniem jakości w wyniku przenikania odcieków do odbiornika.

Rolnicze użytkowanie gruntów stwarza zagrożenie zanieczyszczenia wód związkami biogenymi i chemicznymi, których źródłem są nawozy oraz środki ochrony roślin (pestycydy). Z uwagi na rozległą skalę, oddziaływanie ocenia się jako negatywne, okresowe, długoterminowe, pośrednie.

Drogi publiczne klasy: S, G, L, D

Pojazdy stanowią źródło emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (związanych ze spalaniem paliw, zanieczyszczeń pyłowych, pochodzących ze ścierania powierzchni asfaltowych i ogumienia oraz zanieczyszczeń związkami ropopochodnymi i solami, używanymi do zimowego utrzymania dróg) oraz hałasu, najsilniej odczuwalnego w zasięgu 20-50 m od drogi. W chmurze emitowanych substancji znajdują się tlenki azotu, siarki, węglowodory aromatyczne, pyły, w tym metale ciężkie i in. Pośrednio ruch komunikacyjny niekorzystnie wpływa na zanieczyszczenie gleby i wód, na skutek opadu i infiltracji zanieczyszczonych wód opadowych w podłoże. Ruch komunikacyjny powoduje oddziaływanie negatywne znaczące stałe, bezpośrednie i pośrednie.

Obszary funkcjonalne usług sportu i rekreacji – US

Na terenach przeznaczonych pod usługi z zakresu sportu i rekreacji nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt chronionych. Zagrożenie negatywnego oddziaływania na środowisko nie występuje.

Zieleń urządzona, lasy (ZP, ZL)

Każda forma planowania zieleni ma istotne znaczenie dla poprawy warunków krajobrazowych, estetycznych, klimatycznych oraz zdrowotnych mieszkańców. Od rodzaju zieleni i zajmowanej przez nią powierzchni zależeć będzie zakres i zasięg korzystnego oddziaływania. Najbardziej odczuwalne korzystne zmiany odczuwalne są w przypadku obszarów leśnych i wielkopowierzchniowych obszarów zieleni. Tereny te wymagają ochrony przed zmianą użytkowania oraz pogorszeniem ich stanu. Część z nich pełni ważną rolę przyrodniczą, łącząc się w większy system terenów zieleni.

7.3. Skutki realizacji ustaleń mpzp dla środowiska

Przy ocenie skutków dla środowiska, jakie niesie za sobą planowane zagospodarowanie przestrzenne, uwzględniono ustalenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody zaproponowane w mpzp, przyjmując, że ich wdrożenie jest absolutnym minimum do tego, by dany sposób zagospodarowania mógł być zrealizowany z poszanowaniem stanu środowiska.

Powierzchnia ziemi

Realizacja ustaleń mpzp spowoduje stopniową zmianę zagospodarowania na wyznaczonych obszarach, z którą wiąże się konieczność zabudowania i uszczelnienia podłoża. W efekcie, w miejscach realizacji ustaleń mpzp, zmniejszy się powierzchnia biologicznie czynna, zmniejszy się infiltracja wód w podłoże oraz zniszczona zostanie występująca na tych terenach roślinność. W miejscach, gdzie zlokalizowane będą nowe zabudowania zostanie usunięta warstwa glebowa. Powierzchnia nowych terenów zabudowanych nie zwiększy się w sposób znaczący w stosunku do istniejącego stanu zagospodarowania. Stąd, ocenia się brak zagrożenia dla pogorszenia stosunków wodnych oraz wyraźnego uszczuplenia powierzchni biologicznie czynnej.

Równinne ukształtowanie terenu minimalizuje ryzyko przekształcenia naturalnej rzeźby terenu.

Działania minimalizujące:

- W przypadku zabudowywania terenów, na których występują dobre gleby, należy przed rozpoczęciem robót ściągnąć, zmagazynować i właściwie wykorzystać warstwę glebową;

Rozwiązania alternatywne:

Ocenia się, że zastosowanie działań minimalizujących jest wystarczającym rozwiązaniem do ograniczenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych zmian w zasobach glebowych, powierzchni ziemi i w ukształtowaniu terenu. Nie stwierdza się konieczności zastosowania rozwiązań alternatywnych.

Krajobraz

W skutek realizacji planowanego zagospodarowania przestrzennego nieuniknione są zmiany w krajobrazie. Największy dysonans w krajobrazie wynikać będzie ze zmiany zagospodarowania terenów otwartych, dotychczas niezabudowanych.

Działania minimalizujące:

- realizacja zabudowy w obrębie poszczególnych obszarów o określonym przeznaczeniu, na terenach o zróżnicowanej własności gruntów winna postępować sukcesywnie wzdłuż zrealizowanych ciągów komunikacyjnych, po uprzednim wyposażeniu terenu w niezbędną infrastrukturę techniczną.

Rozwiązania alternatywne:

- Nie stwierdza się konieczności zastosowania rozwiązań alternatywnych.

Powietrze

Zidentyfikowano następujące źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza, wynikające z planowanego zagospodarowania przestrzennego:

- drogi – szczególnie klasy – S, G i L
- obiekty produkcyjne, składy i magazyny - P/U
- tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej – MN, RM, MN/U
- tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich - RU

Wymienione wyżej jednostki przestrzenne mogą stanowić źródło emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych o charakterze punktowym, za wyjątkiem dróg, których oddziaływanie ma charakter liniowy. Wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, o największym natężeniu ruchu koncentruje się największe stężenie zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy. Szacuje się, że w przypadku dróg o największym natężeniu ruchu najbardziej narażony na zanieczyszczenia komunikacyjne jest pas terenu wzdłuż drogi o szerokości ok. 50 m po obu stronach jezdni. W przypadku dróg klasy G i L hałas komunikacyjny może być odczuwany przy zabudowaniach zlokalizowanych najbliżej tych dróg.

W związku z tym, że nie są znane na etapie tworzenia miejscowych planów dane na temat rodzaju produkcji, jakie zostaną uruchomione na terenach P/U, należy przyjąć, zgodnie z przepisami szczególnymi, że uciążliwość zakładów nie będzie odczuwana poza granicami terenu, do której właściciel zakładu ma tytuł prawny. Podobnie w przypadku terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich (RU). Należy spodziewać się, że do osiągnięcia takiego stanu niezbędne będą działania minimalizujące, zastosowane przez właściciela zakładu.

Zanieczyszczenie powietrza w wyniku niskiej emisji dotyczy wszystkich wsi, gdzie głównym źródłem energii cieplnej wciąż pozostaje węgiel lub koks. Jest to sezonowe zjawisko o uciążliwości przeciętnej do znaczącej i zasięgu lokalnym.

Działania minimalizujące:

- Zakłady przemysłowe, jeśli to konieczne, muszą być wyposażone w urządzenia przechwytyjące zanieczyszczenia gazowe i pyłowe;
- Podczas eksploatacji zastosowanie technik minimalizujących hałas i ograniczających jego natężenie do wartości dopuszczalnych na terenach wrażliwych, dla których zostały ustalone dopuszczalne wartości hałasu w przepisach szczególnych;
- Stosowanie lekkich nośników energii do ogrzewania mieszkań oraz modernizacja lokalnych kotłowni;
- Wykorzystanie nieprzekraczalnej linii zabudowy w celu zachowania możliwie największej odległości budynków mieszkalnych od dróg.

- Stosowanie wysokiej zieleni na granicy terenów mieszkaniowych i terenów, których zagospodarowanie może być źródłem emisji zanieczyszczeń.

Działania alternatywne:

Ocenia się, że zastosowanie działań minimalizujących jest wystarczającym rozwiązaniem do zmniejszenia uciążliwości. Nie widzi się konieczności stosowania rozwiązań alternatywnych, z punktu widzenia ochrony przed zanieczyszczeniem powietrza.

Klimat akustyczny

Źródła hałasu w związku z planowanymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego:

- ruch komunikacyjny (drogi główne i lokalne; linia kolejowa – aktualnie nieczynna)
- zakłady przemysłowe, w tym kopalnie odkrywkowe i oczyszczalnia ścieków

Zgodnie z przepisami szczególnymi [XII.14], na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenach zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenach domów opieki społecznej oraz terenach szpitali w miastach - dopuszczalny poziom hałasu powodowany przez drogi lub linie kolejowe nie może przekraczać 61 dB w przedziale czasu odniesienia równego 16 godzinom i 56 dB dla 8 godzin. W przypadku pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, dopuszczalne poziomy hałasu wynoszą odpowiednio 50 i 40 dB. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz terenów mieszkaniowo-usługowych, dopuszczalny poziom hałasu wynosi dla dróg i kolei 65 dB w przedziale czasu odniesienia równego 16 godzinom i 56 dB dla czasu równego 8 godzinom. W przypadku pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, dopuszczalne poziomy hałasu wynoszą odpowiednio 55 i 45 dB (tab. 9).

Działania minimalizujące:

- Nasadzenia zieleni izolacyjnej na granicy terenów o potencjalnym oddziaływaniu akustycznym i terenów wrażliwych na hałas;
- Odsunięcie linii zabudowy od terenów o potencjalnym oddziaływaniu akustycznym stosując w dokumentach planistycznych szczebla lokalnego narzędzia w postaci nieprzekraczalnej linii zabudowy;
- Zapewnienie w zakładach przemysłowych urządzeń i rozwiązań minimalizujących natężenie emitowanego hałasu;
- Zapewnienie rozwiązań minimalizujących hałas (ekrany, nasypy akustyczne, i in.) w przypadku stwierdzenia ponadnormatywnego natężenia hałasu na terenach przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

Rozwiązania alternatywne:

Ocenia się, że zastosowanie działań minimalizujących jest wystarczającym rozwiązaniem do zmniejszenia ryzyka pogorszenia klimatu akustycznego. Nie stwierdza się konieczności zastosowania rozwiązań alternatywnych z punktu widzenia ochrony przed hałasem.

tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L _{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L _{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

Wody powierzchniowe i podziemne

Na terenie gminy Dobromierz znaczna powierzchnia terenu pozostaje w formie biologicznie czynnej, gdzie występują wszystkie niezbędne składowe do właściwego obiegu wody i łagodzenia negatywnych skutków urbanizacji w stosunku do hydrosfery [XIII.2]. Ocenia się, że planowany sposób zagospodarowania przestrzennego nie spowoduje zaburzenia bilansu wodnego, zmniejszenia zasobności wód podziemnych i pogorszenia stosunków wodnych na terenach przyległych.

Ocenia się, że planowane zagospodarowanie przestrzenne wiąże się z powstaniem wielu nowych punktowych źródeł wytwarzania ścieków komunalnych. Istnieje zagrożenie pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej.

Dla jakości wód powierzchniowych i gruntowych największym zagrożeniem są niekontrolowane zrzuty ścieków do odbiornika. Ścieki są głównym źródłem zanieczyszczeń i czynnikiem eutrofizacji wód.

Oddzielną kategorię odprowadzanych do rzek zanieczyszczeń stanowią wody spływające systemami kanalizacji burzowej. Wody te, w zależności od sezonu, odprowadzają z powierzchni zabudowanych, dróg, parkingów i dachów budynków zanieczyszczenia w postaci pyłów, ziaren gleby, resztek paliw

czy soli [XIII.1]. Skład ścieków przemysłowych zmienia się w zależności od rodzaju produkcji przemysłowej.

Projekt mpzp zakłada konieczność uzbrojenia terenów zainwestowanych w sieć wodociągową i kanalizacyjną. W przypadku stosowania zbiorników bezodpływowych, jako rozwiązania tymczasowego, istnieje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przy niewłaściwej eksploatacji oraz pogarszającym się z upływem czasu stanem technicznym zbiorników.

Ciągi komunikacyjne stanowią źródło zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, związanych ze spalaniem paliw, zanieczyszczeń pyłowych – pochodzących ze ścierania powierzchni asfaltowych i ogumienia oraz zanieczyszczenia solami, używanymi do zimowego utrzymania dróg [XIII.1].

Podsumowując, ocenia się, że planowane zagospodarowanie przestrzenne wiąże się z powstaniem wielu nowych źródeł wytwarzania ścieków komunalnych oraz przemysłowych. Istnieje zagrożenie pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej.

Działania minimalizujące:

- Stosowanie zielonych stref buforowych wzdłuż cieków do przechwytywania zanieczyszczeń spływających z pól uprawnych;
- Uzbrojenie terenów zabudowanych w sieć kanalizacyjną;
- Oczyszczanie ścieków przemysłowych na terenach zakładów przemysłowych;
- Oczyszczanie ścieków w chemiczno-biologicznej oczyszczalni ścieków

Rozwiązania alternatywne:

Ocena się, że zastosowanie działań minimalizujących jest wystarczającym rozwiązaniem do zmniejszenia ryzyka pogorszenia jakości wody. Nie stwierdza się konieczności zastosowania rozwiązań alternatywnych z punktu widzenia ochrony przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych.

Podsumowanie oddziaływań

tabela 7. Matryca podsumowująca ocenę siły oddziaływań na środowisko planowanego zagospodarowania przestrzennego

SIŁA ODDZIAŁYWAŃ		ISTOTNE	PRZECIĘTNE
KIERUNEK ODDZIAŁYWANIA	NEGATYWNE	Obiekty produkcyjne P/U, RU; Drogi zbiorcze GP, Drogi ekspresowe S	Obszary zabudowy mieszkaniowej: MN, MN/U, RM; Usługi: U; Drogi lokalne i gruntowe (KDL, KDD, KDW, KDg) Grunty rolne R
	POZYTYWNE	Obszary biologicznie czynne: ZP, ZL	

tabela 8. Matryca podsumowująca ocenę efektu potencjalnych oddziaływań na środowisko planowanego zagospodarowania przestrzennego

STRUKTURY PRZESTRZENNE	ODDZIAŁYWANIE			
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane

MN, MN/U, RM	v	v	-	-
U	v	-	-	-
P/U, S, RU	v	v	-	v
R		v		v
Obszary biologicznie czynne	v	v		v

tabela 9. Matryca podsumowująca ocenę czasu trwania potencjalnych oddziaływań na środowisko planowanego zagospodarowania przestrzennego

STRUKTURY PRZESTRZENNE	ODDZIAŁYWANIE			
	stałe	chwilowe	krótkoterminowe	długoterminowe
MN, MN/U, RM	-	-	-	v
U	-	-	-	v
P/U, S, RU	v	v	-	v
R	v			v
Obszary biologicznie czynne	v			v

tabela 10. Podsumowanie matryc (tab. 10-12)

STRUKTURA PRZESTRZENNA	KIERUNEK I SIŁA ODDZIAŁYWANIA	EFEKT ODDZIAŁYWANIA	CZAS TRWANIA
MN, MN/U, RM	negatywne przeciętne	bezpośrednie/pośrednie	długoterminowe
R	negatywne przeciętne	bezpośrednie/pośrednie	długoterminowe
U	negatywne przeciętne	bezpośrednie/ pośrednie	długoterminowe
P/U, S	negatywne istotne	bezpośrednie/pośrednie	stałe/chwilowe/ długoterminowe
Obszary biologicznie czynne	pozytywne istotne/przeciętne	bezpośrednie/ pośrednie	stałe, długoterminowe

8. ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY PRZYRODNICZE, W TYM OBSZARY NATURA 2000

Obszary chronione

Obszar Natura 2000 „Dobromierz” – dotyczy mpzp obrębu Jaskulin

Przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 SOO „Dobromierz” są gatunki roślin i siedliska przyrodnicze, określone w Planie zadań ochronnych [XII.16], i przytoczone w rozdziale 2.2.1. Prognozy.

W granicach obszaru Natura 2000 „Dobromierz” znajduje się zachodnia część wsi jaskulin, obejmująca tereny rolne leśne, tereny zabudowy mieszkaniowej zgodnie z granicą zaznaczoną na rysunku mpzp.

Zgodnie z projektem mpzp, zmiana zagospodarowania i użytkowania terenów w granicach obszaru Natura 2000 oraz w jego sąsiedztwie wystąpi w zakresie terenów zabudowy mieszkaniowej. Pomimo, że zagospodarowanie przestrzenne zmienia się w obrębie obszaru Natura 2000, a także poza obszarem chronionym, jednak pozostającym w zasięgu oddziaływania, ocenia się, że projekt mpzp obrębu Jaskulin nie stwarza zagrożenia negatywnego wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Obszar w granicach Książańskiego Parku Krajobrazowego – dotyczy mpzp obrębu Jaskulin

W celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych Książańskiego PK określono Rozporządzeniem [XII.15] zakres działań, które nie mogą być na terenie Parku realizowane.

W projekcie mpzp obrębu Jaskulin przewidziano zmiany w zagospodarowaniu terenów, znajdujących się w granicach Książańskiego Parku Krajobrazowego. Ocenia się brak negatywnego wpływu zagospodarowania przestrzennego miejscowego planu na Książański Park Krajobrazowy przy założeniu że zostaną uwzględnione zakazy z Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego, m.in. w zakresie:

- Odstąpienia od wprowadzenia w granicach Książańskiego PK przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów szczególnych;
- Zakazie likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub napraw urządzeń wodnych;
- Odstąpienia od wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- Odstąpienia od dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej.

Siedliska przyrodnicze, poza obszarem Natura 2000

Na terenie wsi Dobromierz, poza obszarem Natura 2000 „Dobromierz”, występują siedliska przyrodnicze 6210, 6110 i 8220. W zasięgu siedlisk oraz w ich sąsiedztwie nie są planowane zmiany zagospodarowania i użytkowania terenu.

Chronione gatunki flory

Zgodnie z Inwentaryzacją [XIII.14] na terenie gminy odnotowano występowanie 39 gatunków prawnie chronionych, w tym 19 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną ścisłą, 3 gatunki ściśle chronionych grzybów i 17 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną częściową. Zdecydowana większość stanowisk gatunków roślin znajduje się w lasach południowo – zachodniej części gminy. Ocenia się brak negatywnego wpływu realizacji ustaleń mpzp na gatunki chronione i ich siedliska.

Chronione gatunki fauny

Podobnie jak w przypadku rozmieszczenia siedlisk gatunków roślin chronionych, również w przypadku zwierząt, największą ilość stanowisk gatunków zwierząt chronionych stwierdzono w południowej części gminy, w zasięgu Pogórza Zachodniosudeckiego. Inwentaryzacją [XIII.14] objęto ssaki, płazy i gady, ptaki oraz nietoperze.

Zdecydowana większość zinwentaryzowanych stanowisk gatunków zwierząt chronionych znajduje się w lasach. Ocenia się brak negatywnego wpływu realizacji ustaleń mpzp na gatunki chronione i ich siedliska.

9. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Z uwagi na lokalizację terenu objętego mpzp oraz skalę i zakres przedsięwzięcia, ocenia się brak oddziaływania o zasięgu transgranicznym.

III ETAP – MINIMALIZACJA, MONITORING

10. OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MONITORING

10.1. Rozwiązania alternatywne, środki zapobiegania negatywnym skutkom realizacji projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Całkowite zapobieżenie negatywnym skutkom w środowisku, powstałym w wyniku realizacji projektów mpzp jest mało prawdopodobne. W punkcie tym zostały przedstawione propozycje sposobów ograniczania lub łagodzenia ujemnego oddziaływania.

W celu poprawy jakości powietrza:

- w zakładach przemysłowych stosowanie najlepszych dostępnych technik w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza;
- ograniczenie niskiej emisji przez wprowadzenie w miejsce węgla paliw niskoemisyjnych, jak gaz ziemny i olej opałowy, a także urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej;

W celu poprawy jakości klimatu akustycznego:

- stosowanie zieleni izolacyjnej wzdłuż głównych dróg;
- nowe budynki powinny być sytuowane z zachowaniem odległości od dróg głównych, tak by zapewnić ochronę przed ponadnormatywnym hałasem;
- zapewnienie rozwiązań minimalizujących hałas (ekrany, nasypy akustyczne, i in.) w przypadku stwierdzenia ponadnormatywnego natężenia hałasu na terenach przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

W celu ochrony gleby i gruntu należy:

- w zabiegach agrochemicznych stosować racjonalne dawki nawozowe;
- dbać o stan sanitarny w obrębie posesji i powierzchni terenu w ogólności;
- zlikwidować odcieki z przyzmy nawozowych, kiszonek i wszelkich innych składowisk;
- składować odpady wyłącznie w miejscach wyznaczonych i zabezpieczonych przed pojawieniem się odcieków do gruntu lub wód powierzchniowych;
- nielegalne lub nieprawidłowo urządzone wysypiska odpadów likwidować przez wywiezienie (a nie tylko przez wyrównanie i przykrycie) warstwą ziemną;
- zalesiać lub zadrzewiać powierzchnie zagrożone erozją i denudacją;
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

W zakresie ochrony wód należy przeprowadzić następujące działania:

- prowadzenie okresowego monitoringu i likwidacji „dzikich” punktów zrzutu ścieków;

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej;
- ścieki przemysłowe oczyszczać na terenie własnym inwestora. Stosować w miarę możliwości obieg zamknięty w procesach produkcyjnych. Oczyszczanie wstępne ścieków przemysłowych o przekroczonych dopuszczalnych wartościach zanieczyszczeń, przed ich wprowadzeniem do komunalnej kanalizacji sanitarnej, odbywać się powinno w oczyszczalniach zakładowych, zlokalizowanych na terenach wyznaczonej działalności gospodarczej;
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej lub rybackiej;
- tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych oraz wprowadzenie pasów ochronnych roślinności.

W zakresie ochrony zasobów przyrodniczych oraz gospodarowania zasobami leśnymi należy wprowadzić następujące działania:

- zachowanie bioróżnorodności, w tym aktywna ochrona ekosystemów i zasobów genowych;
- działania ochronne celem zapobieżenia erozji gruntów,
- ustanowienie pasa wolnego od zabudowy o szerokości 50 m, liczonego od granicy lasu (strefa ekotonowa), bez możliwości grodzenia i ingerowania w skład gatunkowy strefy;
- odstąpienie od nasadzeń gatunków obcych geograficznie w lasach i w ich sąsiedztwie (dotyczy osiedli mieszkaniowych usytuowanych przy granicy lasu);
- zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych;
- przeciwdziałanie sukcesji zarastających muraw, pastwisk, łąk, w tym śródleśnych, poprzez usuwanie samosiewów drzew i krzewów.

10.2. Proponowane metody monitorowania skutków dla środowiska realizacji ustaleń projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Monitoring to narzędzie do oceny zmian zachodzących w środowisku na przestrzeni czasu, wynikających z realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wybierając wskaźniki do analizy skutków realizacji ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy wziąć pod uwagę dostępność danych, które należy poddać ocenie. Jako jednostkę czasu do przeprowadzania analiz proponuje się przyjąć odstęp jednego roku. Wśród dostępnych wskaźników, które będą odpowiadały na pytanie o kierunek zmian (poprawa, pogorszenie stanu środowiska) i ich tempo można wymienić poniższe:

tabela 11. Proponowana lista wskaźników do monitorowania zmian zachodzących w środowisku na skutek realizacji ustaleń mpzp

WSKAŹNIK	POŻĄDANE ZMIANY
Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	wzrost
Poziom skanalizowania gminy	wzrost
Liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków	wzrost
Dysproporcje między siecią wodociągową a kanalizacyjną	spadek
Emisja gazów do atmosfery z zakładów produkcyjnych	spadek
Jakość powietrza atmosferycznego, zwłaszcza akustycznego	poprawa
Jakość wód powierzchniowych	poprawa
Ilość odpadów komunalnych/przemysłowych składowanych na	spadek

składowisku	
Powierzchnia lasów	Stabilizacja lub wzrost

11. PODSUMOWANIE

Prognoza oddziaływania na środowisko umożliwiła wczesną identyfikację zagrożeń mogących wystąpić w środowisku, związanych z planowanym zagospodarowaniem terenu. Celem Prognozy jest ocena skutków realizacji projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obrębach: Jaskulin i Kłaczyna w gminie Dobromierz na środowisko, Książański Park Krajobrazowy oraz na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000 „Dobromierz”.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest opracowaniem, wykonywanym na podstawie Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Dokument Prognozy został podzielony na cztery części.

W pierwszej części dokonano diagnozy stanu środowiska oraz oceny tendencji do zmian w środowisku przy braku realizacji ustaleń projektu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Cechą charakterystyczną i atrakcją krajobrazową gminy jest wyróżniający się na tle Obniżenia Przedsudeckiego Pogórze Zachodniosudeckie. Budowa geologiczna, położenie zwierciadła wody podziemnej, rodzaj i klasa gleb czy rodzaj roślinności pozostają pod znaczącym wpływem zróżnicowanego ukształtowania terenu tej części województwa. Gmina Dobromierz charakteryzuje się bogactwem surowców naturalnych, podlegających odkrywkowej eksploatacji. W celu ochrony i zachowania środowiska przyrodniczo-krajobrazowego, wartości kulturowych i historycznych utworzono Książański Park Krajobrazowy. Obecnie południowa część gminy objęta jest również ochroną w formie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dobromierz”.

W drugiej części Prognozy dokonano charakterystyki i oceny zaplanowanego zagospodarowania przestrzennego oraz oceny ustaleń zawartych w projekcie mpzp dotyczących minimalizowania negatywnych skutków w środowisku.

Ustaleniami miejscowych planów są zapisy z zakresu ochrony środowiska, których spełnienie ma być warunkiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzennego.

Zaproponowane w miejscowych planach ustalenia dotyczące zasad uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną ocenia się jako wystarczające, a ich realizacja jest niezbędna do zachowania, ochrony i poprawy jakości wody i powietrza.

W trzeciej części dokonano oceny skutków realizacji mpzp na środowisko oraz obszary objęte ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody.

Planowane kierunki zagospodarowania terenu o oddziaływaniu negatywnym i istotnej sile oddziaływania to tereny produkcji (P/U). Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (RU) oraz drogi klasy G są także istotnym źródłem niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jednak inwestycje te funkcjonują, a realizacja miejscowych planów nie wpłynie na pogorszenie środowiska w odniesieniu do tych terenów.

Ocenia się, że w wyniku realizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jakość środowiska (powietrza, wody, klimatu akustycznego, powierzchni ziemi) nie pogorszy się, pod warunkiem spełnienia wymogów z zakresu infrastruktury technicznej i działań minimalizujących, określonych w zapisach mpzp oraz w dokumencie Prognozy.

Planowane zagospodarowanie przestrzenne będzie oddziaływać na środowisko długoterminowo i w sposób bezpośredni. Tam, gdzie funkcjonowanie planowanego zagospodarowania przestrzennego wiązać się będzie ze znacznym wzmożeniem ruchu komunikacyjnego, znaczenia nabiera również oddziaływanie pośrednie, w związku z generowanym hałasem i emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Ocenie poddano również oddziaływanie na zasoby przyrodnicze, w tym siedliska przyrodnicze, siedliska gatunków chronionych roślin i zwierząt. Nie stwierdzono zagrożenia negatywnego oddziaływania miejscowych planów na Książański Park Krajobrazowy oraz Obszar Natura 2000 „Dobromierz”.

W ostatniej części Prognozy wskazano możliwości zapobiegania negatywnym skutkom realizacji projektów mpzp oraz proponowane metody monitorowania skutków dla środowiska realizacji ustaleń planów.

Zapobieżenie powstawania źródeł negatywnego oddziaływania w związku z realizacją projektów mpzp jest mało prawdopodobne. Konieczne jest natomiast stosowanie zabezpieczeń i rozwiązań ograniczających występowanie niekorzystnych zmian w środowisku. W Prognozie przedstawiono propozycje łagodzenia ujemnego oddziaływania w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska (powietrza, wód, klimatu akustycznego, powierzchni ziemi i zasobów przyrodniczych).

Zastosowanie tych oraz innych, nie wymienionych w Prognozie rozwiązań minimalizujących będzie skutecznie chroniło środowisko przed niekorzystnymi zmianami, wynikającymi z realizacji ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, będącymi przedmiotem niniejszej Prognozy.

12. PRZEPISY PRAWNE

- [XII.1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- [XII.2] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
- [XII.3] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- [XII.4] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- [XII.5] Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych
- [XII.6] Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach
- [XII.7] Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze
- [XII.8] Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r.
- [XII.9] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach
- [XII.10] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie
- [XII.11] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków
- [XII.12] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000
- [XII.13] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
- [XII.14] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku
- [XII.15] Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie Książańskiego Parku Krajobrazowego.
- [XII.16] Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 9 maja 2014

r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034 (Dz. Urz.2014.2341).

13. PIŚMIENNICTWO

- [XIII.1] Chełmicki W., 2001, Woda. Zasoby, degradacja, ochrona, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- [XIII.2] Czerwieniec M., Lewińska J. 2000, Zieleń w mieście, Kraków, IGPIK.
- [XIII.3] Furmankiewicz M., Potocki J., 2004, Problemy ochrony przyrody w zagospodarowaniu przestrzennym Sudetów”, Jelenia Góra, Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze.
- [XIII.4] Grzegorzczak M., pod red., 2007, Integralna ochrona przyrody, Kraków, Instytut Ochrony Przyrody PAN.
- [XIII.5] Szarapo I., 2007, Opracowanie ekofizjograficzne gminy Dobromierz, sporządzone na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
- [XIII.6] Klimaszewski M., 2003, Geomorfologia, Wyd. 3, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN
- [XIII.7] Kondracki J., 2000, Geografia regionalna Polski, Wydanie 3 uzupełnione, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- [XIII.8] Tyszecki A., 2007, Planowanie przestrzenne i ochrona środowiska – potrzeba integracji, Problemy Ocen Środowiskowych.
- [XIII.9] Wolski K., Szymura M, Gierula A. 2006 Wybrane zagadnienia z ekologii krajobrazu, Wrocław WAR.
- [XIII.10] Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, 2005, Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego, Wrocław.
- [XIII.11] Wysocki, Sikorski P., 2009, Fitosocjologia stosowana w kształtowaniu i ochronie środowiska, SGGW. Warszawa.
- [XIII.12] Mapa sozologiczna ark. Bolków, M-33-45A, Główny Urząd Geodezji i Kartografii skala 1:50000
- [XIII.13] Mapa geologiczno – gospodarcza Polski z komentarzem, skala 1 : 50 000 (arkusz Bolków)
- [XIII.14] Inwentaryzacja przyrodnicza województwa Dolnośląskiego - gmina Dobromierz, Koordynator: mgr Irena Krukowska-Szopa, Rafał Plezia, Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja” Legnica, 2005.
- [XIII.15] Szczegółowa mapa geologiczna Sudetów, skala 1 : 25 000
- [XIII.16] Objąsnienia do szczegółowej mapy geologicznej Sudetów, 1969, Instytut Geologiczny
- [XIII.17] Plan Urzędniowo-Rolny gminy Dobromierz.
- [XIII.18] Program ochrony środowiska gminy Dobromierz, 2004.
- [XIII.19] Aktualizacja „Programu ochrony środowiska dla powiatu wrocławskiego na lata 2009 – 2012 z perspektywą 2013-2016”.
- [XIII.20] Standardowy Formularz Danych – obszar Natura 2000 Dobromierz <http://natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/>.
- [XIII.21] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobromierz, sierpień 2000.
- [XIII.22] Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011
- [XIII.23] Okołowicz W., 1969, Klimatologia ogólna, Warszawa, PWN.
- [XIII.24] Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim, 2009, Wrocław, WIOŚ.
- [XIII.25] Plan gospodarki odpadami gminy Dobromierz, 2004.
- [XIII.26] Szarapo I., Prognoza do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobromierz, 2011.

Załącznik

do prognozy oddziaływania na środowisko
projektów: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obręb Jaskulin i miejscowego
planu zagospodarowania przestrzennego obręb Kłaczyna.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marek Woźniak